

8

OmaStadi-
teemasivua

Helsinki Helsingfors

Möt läsambassadören
Henrika Andersson

Yrjönkadun uimahalli
on ensimmäinen
laatuaan Suomessa.

Kokeilukulttuuri korostuu,
kun liikenne mullistuu.

2 Sisällys 3/2019

05	SUVILAHTEN ON avattu uusi tapahtuma-areena, Tiivistämö.	20	JOUKKOLIIKENTEESSÄ KOKEILLAAN robottibusseja, mutta raitiovaunu pitää yhä pintansa.
08	YRJÖNKADULLA SIJAITSEE Suomen vanhin julkisessa käytössä oleva uimahalli.	22	SVENSKA SIDOR. Möt läsambassadören Henrika Andersson och läs om tjejevillan.
10	KRUUNUVUORENRANTA ON muuttumassa kanta-kaupunkimaiseksi. Nyt alueella asuu yli 3 000 ihmistä, tulevaisuudessa noin 13 000.	24	IN ENGLISH. Why digitalization builds better Helsinki, and how the Töölönlahti cultural oasis progresses.
12	LAURI REUTERIN mukaan kolmannen aallon kasviperäiset elintarvikkeet näyttävät, maistuvat ja tuntuvat suussa samalta kuin eläinperäiset tuotteet.	25	OMASTADI -osallistuvan budjetoinnin äänestettävissä suunnitelmissa on valinnanvaraa laidasta laitaan.
14	LASTEN SIVULLA tutustutaan kettuun ja vieraillaan Punavuoressa.	33	VIAPORIN KEKRI KUTSUU ottamaan pimeyden vastaan.
15	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALAN TEEMASIVUILLA tietoa muun muassa työväenopiston perhekurseista.	37	KIRJASTONHOITAJAN TYÖSSÄ ei pärjää ilman uteliaisuutta ja avaraa mieltä, kertoo Sini Turunen.

Lukijakilpailu
s. 38
Missä päin Helsinkiä
sijaitsee tämä
rakennus?

TOIMITTAJALTA

Oodi on erityislaatuinen

Meillä on syytä olla ylpeitä Helsingin keskustakirjasto Oodista, joka valittiin vuoden 2019 maailman parhaaksi uudeksi yleiseksi kirjastoksi.

On maailman mittakaavassa harvinaista, että keskellä kaupunkia näin arvokkaalla tontti- maalla on kaikille avoin, julkinen tila.

Oodin suunnitteluvaiheessa helsinkiläiset saivat ehdottaa ideoita kirjaston rahankäyttöön, joten Oodi toimi kokeilualustana tänä vuonna laajaan käyttöön tulleessa osallistuvassa budje- toinnissa. Asiakasraadit ja kehittäjäyhteisöt ovat tuoneet käyttäjänäkökulmaa suunnitteluun - jopa kirjaston nimi valittiin avoimella nimikilpailulla. Oodi palvelee kävijöitä aamuvarhaisesta iltamyöhään seitsemänä päivänä viikossa. Kansa onkin ottanut Oodin omakseen. Vuosittaiseksi kävijätavoitteeksi asetettu 2,5 miljoonaa ylitetään reilusti.

Oodi tarjoaa uusinta teknologiaa vapaasti kaikkien käyttöön ja siellä on hyödynnetty laajasti mm. robotiikkaa. Arkkitehtuuriltaan Oodi on suomalaisen puu- ja teräsrakentamisen taidonnäyte.

Oodia voidaan pitää Helsingin ja valtion lahjana suomalaisille, sillä se oli Suomen itsenäi- syyden 100-vuotisjuhlavuoden merkkihanke. Oodi symboloi yhteiskuntamme tärkeimpiä arvoja, kuten koulutusta, sivistystä, tasa-arvoa ja avoimuutta.

Jani Merimaa
Vastaava toimittaja

Helsinki-lehti

		2.
	1.	
3.		4.
	6.	
5.		7.

Kannen kuvat: 1. Yiping Fen ja Ling Ouyang/Helsinki Marketing
2. Arttu Pulkkinen 3. Eetu Ahanen
4. Maarit Hohteri 5. Marja Väänänen
6. Leif Weckström 7. Heli Blåfield

Numero 3/2019

Jakelu 26.9.
43. vuosikerta

Julkaisija

Helsingin kaupunki
PL 1
00099 Helsingin
kaupunki
p. 310 1641 (vaihe)
hel.fi/helsinkilehti

Seuraava numero

Seuraava Helsinki-lehti
jaetaan joulukuussa.

Vastaava toimittaja

Jani Merimaa

Va. toimitussihteeri

Aki Laurokari

Toimittaja

Casper Almqvist

Ruotsinkieliset sivut

Nina Weckström

Konseptisuunnittelu

A-lehdet Sisältöstudio

Taitto ja sivunvalmistus

Lea Hult, Aste Helsinki Oy

Paino

Punamusta, Joensuu

Painosmäärä

398 035 kpl

ISSN

0782-0453

Jakeluasiat

Posti
p. 0200 71000
asiakaspalvelu@posti.fi

Palautetta lehdestä

Sähköpostilla:
palaute.helsinkilehti@hel.fi
Postitse:
Helsinki-lehti,
PL 1,
00099 Helsingin kaupunki

Osallistu keskusteluun:

@helsinki

helsinginkaupunki

@helsinki

Seuraa meitä niin
tiedät mitä kaupungissa
tapahtuu!

- Jääkiekkoilija, Jokerit
- Leijonien kapteenina MM-kultaa 2019
- Asunut Etelä-Haagassa 3 vuotta

1. Nouse Malminkartanon kuntoportaat täysillä ylös! Hauskaa treeniä.
2. Kokeile Löylyn saunaa ja avantouintia. Sitä parempaa oloa ei saa millään.
3. Merellisessä Suomenlinnassa on omanlaisensa fiilis. Hyvä paikka lähteä kävelylle.

"Liikkeessä on hyvä olla"

Helsingissä on ulkoilu- ja liikuntapaikkoja joka lähtöön, kannustaa **Marko Anttila**.

✍ Katja Alaja
📷 Heli Blåfield

Mikä jääkiekossa innostaa vuosi toisensa jälkeen?

Kaksi asiaa, joista ensimmäinen liittyy voittamiseen. Se on suurinta, uskomaton tunne, joka jatkuu kuukausien ajan Leijonien MM-voiton jälkeen. Voittaminen antaa paljon myös perheelle, joka joutuu tekemään uhrauksia työni takia. Pidän lätkässä siitäkin, että se opettaa toimimaan ryhmässä – tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa ja olemaan epäitsekäs.

Mitä odotuksia sinulla on tulevalle pelikaudelle?

Fiilikset ovat hyvät. Meillä on nyt todella hyvä joukkue Jokereissa, sillä olemme saaneet suomalaisia huippunimiä ryhmään. Tähtäämme siihen, että asiat etenevät nousujohteisesti ja olemme parhaimmillamme tulevan kevään playoffs-peleissä.

Miten olet sopeutunut Helsinkiin lempäläisenä?

Todella hyvin, vaikka suunnitelmat vähän muuttivat. Kun muutimme tänne Helsinkiin kolme vuotta sitten, kuvittelimme vaimoni Heidin kanssa, että käymme paljon teatteriesityksissä, lounailla ja illallisilla keskustassa. Sitten aika pian meille syntyi lita. No, olemme me nähneet *Joutsenlammen* Kansallisbaletissa ja käyneet muutamissa muissa esityksissä.

Mistä pidät kaupunginosassasi Etelä-Haagassa?

Rauhallisuudesta, sillä olen kotoisin maaseudulta. Olisi vaikeaa asua paikassa, jossa liikkuu koko ajan valtavasti porukkaa. Myös liikenneyhteydet ja ulkoilumaastot ovat hyvät. Lähellä on juna-asema, josta pääsee kymmenessä minuutissa keskustaan, ja Hartwall Arenalle pyöräilee kymmenessä minuutissa. Kun en ole pelireissuilla ja mene kuin viitapiru, perheemme lähtee ulos. Ilta-päivällä treenien jälkeen on aikaa kävellä, pyöräillä lounaalle kahviloihin ja käydä läheisessä leikki-puistossa. Keinuminen on litan ykkösjuttu, ja tyt-tö myös kiipeilee. Siinä on seuraamista.

Millaisia ihmisiä naapurustossasi asuu?

Muutimme hiljattain uuteen kotiin Etelä-Haagan

sisällä, ja pelikaudella olen paljon poissa, joten tutustuminen tapahtuu hitaasti. Se on mukavaa, että talomme alakerrassa asuu tyttömme kanssa samanikäinen lapsi. Muutaman kerran lapset ovat jo leikkineet yhdessä.

Millaista täällä on syksyllä?

Keltaista puissa ja raikas ilma. Syksy on hyvää aikaa, kunhan ei sada älyttömän paljon.

Minne suuntaat ystäväsi kanssa?

Meitä on viidestä kymmeneen tyyppiä, jotka avantouivat talvisin. Kastaudun avannossa useita kertoja, ja välillä käyn saunassa. Mitä kylmempää vesi on, sitä parempi. Avantointi auttaa lonkkakipuihini ja palautumiseeni – urheilijan

pitää nukkua hyvin. Jokin aika sitten kävimme Vallisaaren vieressä olevassa Kuninkaansaaressa saunomassa. Betonisessa bunkkerissa sai kosteat löylyt. Olemmekin alkaneet miettiä sel-laista, että vierailisimme eri saunoissa.

Mitä kaipaisit eniten, jos muuttaisit pois?

Kahviloita, ravintoloita ja kulttuurista – niitä on Helsingissä määrällisesti niin paljon enemmän kuin muualla Suomessa. Täällä on paljon kivoja paikkoja, kuten Cafe Regatta merenrannalla ja Tokyo 55 -sushiravintola, molemmat Töölössä.

Mistä olet erityisen ylpeä?

Siitä, että Helsinki ja Suomi tunnetaan maailmal-la. Se tuntuu hienolta.

EU:n saavutettavuusdirektiivin toimeenpano edistyy. Kaupunkilaisen kannalta lainsäädäntö merkitsee sitä, että kaupungin digitaalisista palveluista ja käyttöliittymistä tulee selkeämpiä ja helpokäyttöisempiä. Esimerkiksi niitä on pystyttävä jatkossa käyttämään näkövammaisten lukulaitteilla ja muilla apuvälineillä. Kaikkien kaupungin digipalvelujen tulee olla kaikille saavutettavia kesään 2021 mennessä.

Kaupunkien kestävä kehitys kokoaa eurooppalaisten kaupunkien johtajia, virkamiehiä ja tutkijoita Helsinkiin 9.–10.10. Asiantuntijat kuulevat kaupunkikehityksen parhaista käytännöistä ja voivat laittaa alulle uusia ratkaisuja Helsinki Impact Conferenssissa. Helsingin kaupungin tapahtuma on osa Suomen EU-puheenjohtajuuskauden ohjelmaa. Tapahtuma Oodissa ja livestriimi verkossa. Lisää: hel.fi/hic2019

OmaStadissa on nyt äänestyksen vuoro

Viime syksynä kaupunkilaiset ideoivat, miten käyttäisivät 4,4 miljoonaa euroa. Suunnitelmia on nyt liki 300. Lokakuussa niistä voi äänestää.

Pointti-festivaaleilla elokuussa kaupunkilaiset esittelivät OmaStadi-ehdotuksiaan.

KIMMO BRANDT

Osallistuva budjetointi on edennyt äänestysvaiheeseen, joten loppuora hämmöttää pian.

Syksyllä 2018 kaupunkilaiset kutsuttiin ensimmäistä kertaa ideoimaan sitä, mihin Helsingin tulisi käyttää 4,4 miljoonaa euroa. Kaupunki sai tuolloin liki 1 300 ehdotusta, joista reilu 800 arvioitiin toteuttamiskelpoisiksi. Pois jätettiin esimerkiksi ehdotuksia, jotka olivat liian kalliita toteuttaa tai eivät kuuluneet kaupungin toimivaltaan. Osa toteutui muuta kautta.

Tämän vuoden keväänä asukkaat ja kaupungin asiantuntijat työskentelivät yhdessä OmaStadi Raksan työpajoissa ja omastadi.hel.fi -alustalla jalostaen ideoita eteenpäin suunnitelmiksi. Kesän aikana suunnitelmille laskettiin kustannusarviot. Yhteisvalmistelun lopputuloksena syntyi 296 suunnitelmaa, joista voi äänestää lokakuun ajan.

ÄÄNESTYKSEEN MENNEISSÄ suunnitelmissa on ideoita laidasta laitaan. Eniten suunnitel-

mia tehtiin kaupunkiympäristön kehittämiseksi. Suunnitelmia tehtiin esimerkiksi ulkoliikuntapaikkojen lisäämisestä, puistojen sekä rantaluokien kunnostamisesta, yhteisöllisistä asukastiloista ja tavarankierrätyspisteistä eri puolille kaupunkia.

”Ensimmäinen osallistuvan budjetoinnin kausi on sisältänyt uuden oppimista ja kokeilua, kuten aina tehdessä jotakin ensimmäistä kertaa. On ollut innostavaa huomata, miten sitoutuneesti ihmiset ovat lähteneet prosessiin mukaan”, sanoo osallistuvan budjetoinnin kehittämispäällikkö Kirsi Verkka.

ÄÄNESTÄJÄKSI VOI tunnistautua verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Koululaiset äänestävät Wilma-tunnuksilla. Henkilöt, joilla ei ole mahdollisuutta sähköiseen tunnistautumiseen, voivat äänestää kirjastoissa, asukastaloissa ja monipuolisissa palvelukeskuksissa.

Äänestyksen jälkeen kaupunki alkaa toteuttaa äänestyksessä menestyneitä suunnitelmia. Kaupunkilaiset kutsutaan mukaan myös suunnitelmien toimeenpanon valmisteluun ja toteutukseen.

OmaStadi – osallistuva budjetointi

→ Lokakuussa voi äänestää OmaStadi-palvelussa (omastadi.hel.fi). Siellä on myös lisätietoa ja äänestettävät suunnitelmat. Ehdotukset myös tämän lehden sivuilla 25–32.

→ OmaStadiExpo 5.10. klo 10–13 Oodissa. Tapahtumassa pääset tutustumaan suunnitelmiin ja niiden tekijöihin sekä kuulemaan enemmän OmaStadi-äänestämisestä.

nitelmien toimeenpanon valmisteluun ja toteutukseen.

Osallistuva budjetointi päätettiin ottaa käyttöön samalla osallisuus- ja vuorovaikutusmallin kanssa vuonna 2017. Viime vuoden lokakuussa kaupunginhallitus taas päätti osallistuvan budjetoinnin toimeenpanon periaatteista.

SOMETILIT YHTENÄISTIVÄT NIMENSÄ

Helsingin kaupungin sosiaalisen median tilien nimet on yhtenäistetty. Instagramista ja Twitteristä meidät löytää käyttäjänimellä @helsinki, Facebookissa olemme @helsinginkaupunki.

OSALLISTAVA NÄYTTELY NIMISTÄ

Oodin Bryggassa on esillä Kaupungin nimet -näyttely, jossa voi tutustua Helsingin nimistöön ja nimistönsuunnitteluun. Samalla voi myös kertoa oman kadunnimistöön liittyvän tarinan ja osallistua näyttelyn rakentamiseen kuvaamalla ja jakamalla minkä tahansa kadunnimikilven, tarinalla tai ilman: #kaupunginnimet. Näyttely esillä 3.11. asti.

Tiivistämön sali muuntuu monenlaisiin tapahtumiin.

Töölönlahtea ympäri Itämeren hyväksi

UUODEN loppuun asti on käynnissä liikkumistempaus Itämeren hyväksi Töölönlahdella. Tavoitteena on kiertää lahtea kävelen, juosten tai holkäten, ja kartuttaa näin yhteiseen matkamittariin kilometrejä maailmanympärysmatkan verran.

Kierros on 2,2 kilometriä ja maapallon ympärysmitta on noin 40 000 kilometriä. Jos riittävä määrä kilometrejä karttuu, Helsinki tekee 50 000 euron lahjoituksen Itämeren suojelutyöhön.

Osoitteessa maailmanympärysmatka.fi saa lisätietoja sekä pystyy seuraamaan tempauksen edistymistä reaaliajassa.

Uutta digikoulutusta Kluuvissa ja verkossa

GOOGLEN oppimistila Digital Garage on aloittanut toimintansa Googlen ja Helsingin kaupungin yhteistyönä. Digitaatiokehittävää ilmaista koulutusta on tarjolla erityisesti työnhakijoille, opiskelijoille, yrittäjille sekä lapsille vanhempineen, mutta kaikki muutkin ovat tervetulleita.

Koulutuksia järjestetään hiljattain avatussa toimipisteessä Kluuvissa ja verkossa. Oman osallistumisen voi varmistaa ennakkoilmoittautumalla osoitteessa g.co/digitalgaragefi.

Työnhakijoille suunnatulla Digikoordinaattori-koulutuksella on poikkeuksellisesti oma haku: hel.fi/digimarkkinoija.

Vieraile Digital Garagesa, Kluuvikatu 5, Kauppakeskus Kluuvi arkisin klo 10–18.

Tiivistämö on uusi Gloria

HELSINKI on saanut uuden tapahtuma-areenan, Tiivistämön. Suvilahdessa sijaitsevan entisen kaasutehtaan mittarihuoneessa kukoistavat nyt alakulttuurin ilmiöt ja Stadin nousevat tähdet.

Kulttuurista ja taiteesta nautitaan jyhkeässä tehdasmiljöössä. Tiivistämön korkean ja helposti muunneltavan salin kyljessä on intiimi lounge baareineen. Saliin mahtuu kerrallaan 300 ihmistä ja loungeen 120.

”Takaamme kaupungin monipuolisimman kulttuuriohjelman nuorille aikuisille ja mahdollisuuden järjestää tapahtumia täällä. Meillä on kaikkea teatterista reiveihin ja rokista messuihin”, tuottaja **Juha Oinonen** Nuorisopalveluiden tapahtumayksiköstä lupaa.

Tapahtumajärjestäjä saa tuekseen Tiivistämön tiimin, joka hoitaa tapahtumatekniikan. Joukossa on alalle tähtyviä oppilaitosharjoittelijoita ja työllistettyjä.

Tiivistämölle tuli tilausta, kun tapahtumatointi Gloriassa loppui pysyvästi. Paikka meni peruskorjaukseen.

”Oli luontevaa hakeutua tänne Suvilahteen, joka kehittyi tapahtuma-alueena Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti. Aiommekin tehdä paljon tapahtumia alueen muiden toimijoiden, kuten nykykirkusta tekevän Cirkon ja Suvilahti TBA:n kanssa”, toiminnanjohtaja **Pekka Mönttinen** kertoo.

Tiivistämö (Sörnäisten rantatie 22).

✍ **Katja Alaja**
📍 **Tiivistämö**

Runoutta, keikkoja, teatteria

Tuottaja **Janne Frimanin** tärpit Tiivistämöön.

4.10. HELSINKI PSYCH FEST – VOL. 3

Kokeellista teatteria ja ääntä, runoutta, Space-karaokea, psykedeelistä rokkia ja paljon muuta. Helsinki Psych fest on myös vahva visuaalinen elämys, joka toteutetaan dekokollektiivi **Flowers of Lifen** ja **VJ Matlockin** tuottaman satumaisen taikamaailman sisällä.

8.11. YUNG GRAVY

Tämä on nousukiidossa olevan yhdysvaltalaisräppäri **Yung Gravy**n ensiesiintyminen Suomessa. Gravy'n keitoksessa yhdistyvät moderni trap, 50- ja 60-lukujen ikivihreät ja internet-estetiikka. Ikärajaton keikka.

Tiivistämössä mitattiin ja tiivistettiin ennen kaasua.
VIRPI PELTOLA

16.11. MINIMALIA III FEAT. LAKE JONS

Viulistit **Jakob Dingstad**, **Kreetta-Julia Heikkilä** ja **Essi Höglund** sekä sellisti **Jussi Vähälä** vievät minimalistisen kamarimusiikin maailmaan. Indie-bändi **Lake Jons** päättää illan.

→ Lue lisää: tiivistamo.fi/tapahtumat

➔ 18-VUOTIAS PEKKONEN PORMESTARIKSI

Pormestari Jan Vapaavuori astuu päiväksi syrjään lokakuussa, kun 18-vuotias Katariina Pekkonen valtaa hänen paikkansa. Valtaus on osa Plan Internationalin tempausta, joka pyrkii kiinnittämään maailman huomion tyttöjen oikeuksiin. Pekkonen päivää pormestarina voi seurata Helsingin kaupungin ja pormestarin somekanavissa 11.10.

➔ RANNAT SIISTEIKSI ROSKISTA

Kuka tahansa voi koota siivousporukan tai lähteä vaikka koiran kanssa merenrantaan liikkumaan ja keräämään roskia. Satakolkyt-kampanja tekee talkoilun helpoksi, sillä roskapihdit ja pussit saa lainaan kirjastosta, ja siivouskartalta näkee siivousta kaipaavat rannat. Lisätietoa: satakolkyt.fi

Mall of Triplan lastenhuoneessa näkyy Pasila-teema. Kuvassa kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön projektinjohtaja Päivi Ahlroos (vas.) ja YIT:n kaupallinen kehitysjohtaja Pirjo Aalto.

Pohjoismaiden suurin kauppakeskus avataan pian. Samalla aukeaa Pasilan uusi asema.

Elokuussa työmaalla oli vielä kesken-eräistä. Yläkuvassa tapahtuma-alue. Alla kuva Pasilan aseman sisäänkäynnin luota.

Tripla kuroo Itä- ja Länsi-Pasilaa yhteen

✍️ Aki Laurokari
📷 Marja Väänänen

KOKOA SILLÄ ON LÄHES kolmen Kampin keskuksen verran, hintaa 1,2 miljardin euroa, sitä on ollut rakentamassa reilusti yli 2 000 rakennustyömiestä ja tulevaisuudessa se tarjoaa työpaikan noin 7 000 ihmiselle. Edellä mainitut esimerkit puhuvat omasta puolestaan Tripla-hankkeen massiivisuudesta. Rakennusyritys YIT on rakentanut Triplaa vuodesta 2015, ja lokakuun puolivälissä osa tästä valtavasta kokonaisuudesta eli kauppakeskus Mall of Tripla, Pasilan asema ja viisikerroksinen pysäköintilaitos valmistuu. Musiikkimuseo Fame myös avataan Triplan yhteyteen. Ensi vuoden puolella loputkin Tripla-hankkeesta pitäisi olla täysin valmiina, kun asukkaat pääsevät muuttamaan asuintaloihin. Silloin myös hotelli ja toimistot valmistuvat.

KUN MALL OF TRIPLAN ovet aukeavat, avataan myös Pasilan uuden aseman ovet. Pasilan aseman merkityksen odotetaan tulevaisuudessa korostuvan, sillä sen kautta on arvioitu kulkevan vuonna 2025 joka päivä noin 130 000 matkustajaa. Yhteensä siis arviolta yli 47 miljoonaa vuodessa. Tähän uuteen asemakokonaisuuteen kuuluu vielä joukkoliikenneterminaali. Samoin otetaan käyttöön Keski-Pasilan pääkatuverkko ja uusi läntinen lisäraide. **KOKO PASILAN** kehittäminen on massiivinen satsaus, ja odotukset Pasilan suhteen ovatkin korkealla. 250 liikkeen kauppakeskus Mall of Tripla ja asema ovat vasta alkua alueen uudistumiselle. Jo pelkästään Triplan kokonaisuuden valmistuminen tulee vaikuttamaan alueeseen paljon. Kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön projektinjohtaja Päivi Ahlroos kertoo, että nyt

Pasilan uinuva potentiaali nostaa päätään. ”Vaikka Pasilassa on Messukeskus, Hartwall Arena ja teatteri, niin tiedän Pasilassa asuvia ihmisiä, jotka kertovat, että Pasilassa on hiljaista. Palveluita kaivataan lisää ja monipuolisemmin. Esimerkiksi olen kuullut, että jos haluaa ostaa kukkia, niin pitää mennä päärautatieasemalle”, Ahlroos kertoo. **KESKI-PASILASTA** odotetaan uutta, toista, keskusta Helsinkiin. ”Kaupungin keskusta laajenee pohjoiseen samalla tiivistyksen ja tässä on ollut sille sijaa. Pasilasta on haluttu toimitilarakentamisen avainalue. Vuosien suunnittelun jälkeen tavoite alkaa toteutua”, Ahlroos kertoo. Ja jos Itä- ja Länsi-Pasila ovat olleet radan erottamina, Tripla voi ne yhdistää. ”Tripla mahdollistaa uuden yhteenkuroutumisen Itä- ja Länsi-Pasilan välillä, ja se on kuin silta tai kannas niiden välillä”, Ahlroos kuvailee.

Kallioon on avattu ensiapupiste, josta saa ohjausta ja neuvontaa erotilanteeseen. Pisteessä voi asioida nimettömänä ja ilman toista vanhempaa. Avoimna keskiviikkoisin klo 15.30–18, Kallion perhekeskus, Toinen linja 4 C.

Asiakas voi varata ajan kiireelliseen hammashoittoon Ruskeasuon ja Myllypuron hammashoidon päivystyspisteisiin myös verkon kautta. Verkosta varattavat ajat on tarkoitettu aikuisille. Ajat ovat samalle päivälle. Varaus tehdään suun terveydenhuollon sähköisessä asiointissa osoitteessa helsth.terveytesi.fi tai asiointi.hel.fi.

Oodia ylistetään maailmalla

✍️ Antti Honkala 📖 Maarit Hohteri

HELSINGIN KESKUSTAKIRJASTO OODI on valittu vuoden Public Library of the Year -palkinnon saajaksi. Kyseinen tunnustus jaetaan maailman parhaalle uudelle yleiselle kirjastolle.

Public Library of the Year -palkinto julkistettiin IFLAn kirjastoalan maailmankongressissa Ateenassa tiistaina 27. elokuuta. Tunnustus jaetaan vuosittain yleiselle kirjastolle, joka on vasta rakennettu tai jonka toiminta on käynnistetty tiloissa, joita ei ole ennen käytetty kirjastona. Palkintoa haki tänä vuonna yhteensä 16 kirjastoa eri puolilta maailmaa. Muut finaaliin päässeistä kirjastoista olivat australialainen Green Square Library and Plaza, Alankomaiden Bibliotheek LocHal ja Uuden-Seelannin Tūranga-Christchurch Central Library.

”Oodia suunniteltiin pitkään yhdessä asiakkaiden kanssa. Asiakkailta saatiin yli 2000 ideaa arkkitehtuurikilpailun pohjaksi. Ihmiset ottivat välittömästi Oodin omakseen, mikä on suu-

Oodin on suunnitellut Arkkitehtitoimisto ALA.

rin onnistumisemme”, iloitsee Oodin johtaja **Anna-Maria Soininvaara**.

Oodi on huomioitu hiljattain myös Yhdysvalloissa, kun TIME Magazine poimi Oodin mukaan World’s Greatest Places 2019 -listalleen. Lehden

mukaan listalle on valittu sata uutta, huomionarvoista ja ainutlaatuista kohdetta ympäri maailman. TIME:n listauksessa Oodia kuvaillaan tulevaisuuden kirjastoksi robotteineen, pelihuoneineen, äänitysstudioineen ja 3D-printtereineen.

Kadonneesta kaivosta inspiraation lähde

✍️ Casper Almqvist
📖 Kimmo Brandt

EVA LANGEN teos *Usko Toivo Rakkaus* paljastettiin Erottajalla 13. syyskuuta. Se on viimeisin lisäys Helsingin taidemuseo HAMin kokoelmiin. Teos on osa taidehanketta Kaksi maata – yksi tulevaisuus, joka nostaa esille Suomen ja Ruotsin vuosisatoja jatkuneen läheisen suhteen lahjoittamalla molempiin maiden pääkaupunkeihin julkisen taideteoksen. Tukholmassa paljastettiin vastaavasti elokuussa 2017 suomalaisen taiteilijan **Marja Kanervon** veistos *Vuosi Luvut*.

”Kun saa luottamuksen tehdä teoksen niin vakavasta aiheesta kuin kahden maan yhteinen tulevaisuus, on silloin tehtävään paneuduttava vakavalla mielellä. Vaikka taiteen tehtävä on antaa meille iloa”, Eva Lange sanoo.

Lange on Ruotsin arvostetuimpia taiteilijoita ja hänet tunnetaan erityisesti siitä, että hän tutkii veistostaiteen ilmaisua. Tällä kertaa materi-

aalina ovat teräs ja graniitti, jotka muodostavat neljän veistoksen kokonaisuuden.

Lange kertoo, että vilkkaaseen katukuvaaan sijoitettu taide kiehtoo häntä aivan erityisesti, koska ohikulkijoiden ja teoksen välille voi muodostua elinikäisiä suhteita. Taiteilijalle oli erityisen tärkeää sisäistää paikan luonne. Hän vieraili Erottajalla ja haki inspiraatiota tutkimalla Helsingin ja paikan historiaa. Erityisen suuren vaikutuksen teki vanha valokuva, josta kävi ilmi, että paikalla on ollut kaivo. Kaivosta tuli taiteilijalle tärkeä inspiraation lähde.

”Vesi antaa meille elämää, ja kaivo on myös kokoontumispaikka. Kaunis kuva kaivosta on

usein ollut mielessäni, kun olen työstänyt tätä teosta. Toivon, että katselija saa voimaa taiteestani ja myös yllättyä.”

Kaksi maata – yksi tulevaisuus -taidehankkeen tarkoitus on luoda molempiin kaupunkeihin pysyvä julkinen taideteos, joka kuvastaa Suomen ja

Ruotsin välisiä vahvoja siteitä. Han-

ke on lahjoittanut teokset molempiin kaupunkeihin. Hankkeen ovat toteuttaneet hankkeen vetäjä **Henry Wiklund**, Hanasaari, Helsingin taidemuseo ja Stockholm konst. Rahoitus tulee säätiöiltä, yhdistyksiltä, yrityksiltä ja yksityishenkilöiden lahjoituksilta.

91 VUOTTA

Arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelema uimahalli otettiin käyttöön 4.6.1928. Se oli pitkään Suomen ainoa julkisessa käytössä ollut uimahalli. Seuraava julkinen uimahalli tuli Turkuun vasta 1954.

25 METRIÄ

pitkä allas sijaitsee ensimmäisessä kerroksessa. Kolmannessa kerroksessa on pienempi allas, jossa on liikunnanohjausta ja henkilöstöliikuntaa. Tämä pieni allas oli alun perin naisille tarkoitettu.

7.36,8

Yrjönkadulla syntyi ensimmäinen suomalaisen uimarin tekemä maailmanennätys. Toivo Reingoldt ui vapunaattona 1931 maailmanennätyksen 500 metrin rintauinnissa.

**HELSINGIN
UIMAHALLEISTA**

löytyy tietoa täältä
→ hel.fi → kulttuuri ja vapaa-aika
→ liikunta → sisaliikuntapaikat
→ uimahallit.

154 848

Kävijöiden määrä
vuonna 2018.

Yksi koko maailman kauneimmista uimahalleista tarjoaa kylpylä-elämyksen keskellä Helsinkiä.

✍️ Aki Laurokari ✎ Konsta Linkola

Yrjönkadun

TOISESSA KERROKSESSA

on asiakkaille omat loosit lepäilyä varten. Siellä ovat myös esimerkiksi puulämmitteinen sauna ja infrapunasauna sekä Cafe Yrjön pöytiintarjoilu.

UIMA-ASUSSA TAI ILMAN

Vuodesta 2001 saakka on voinut valita uiko alasti vai ei.

NAISTEN JA MIESTEN VUOROT ERIKSEEN

aikuisilta kertamaksu on 5,50–14 euroa.

IDOLS- OHJELMAA

on myös kuvattu Yrjönkadun uimahallissa.

BRITANNIAN YLEISRADIOYHTIÖ BBC

on valinnut Yrjönkadun uimahallin yhdeksi maailman kauneimmista uimahalleista.

n uimahalli

Kruunuvuorenrannassa voi elää vauvasta senioriksi – asumisen vaihtoehtoja on vuokra-asunnoista omistamiseen. Rakenteilla olevassa, kantakaupunkimaiseksi muuttuvassa merimiljöössä asuu jo 3 100 helsinkiläistä.

✍ Katja Alaja 📷 Marja Väänänen

Kantakaupungin tunnelmaa idässä

ON MÄNTYJÄ, komea kalliolohkare ja moderneja, rauhallista tunnelmaa huokuvia taloja. Täällä ei revitellä väreillä samaan tapaan kuin Pikku-Huopalahdessa. Yhdessä näistä Kruunuvuorenrannan Gunillankallion kodeista asuu **Lea Varpanen**. Hän asuttaa tilavaa kolmiota.

”Ennen tein työhuoneessa töitä, ja nykyisin maalaan, piirrän ja ompelen siellä. Työhuone toimii myös poikani perheen vierashuoneena”, Varpanen kertoo.

Syntyjään helsinkiläinen Varpanen asui Tuusulassa, mutta luonto, meri ja Kruunusiltojen myötä tuleva raitiovaunuyhteys toivat hänet Kruunuvuorenrantaan. Hän halusi budjetilleen sopivan asunnon, jossa voi asua loppuelämänsä ajan ja päätyi asumisoikeusasuntoon.

KUN tarkastellaan Kruunuvuorenrannan tulevaa asuntokantaa, Varpasen valinta on yksi

monista vaihtoehtoista. Noin 20 prosenttia asuntokannasta tulee olemaan ARA-vuokra-asuntoja, noin 30 prosenttia Hitas-, asumisoikeus- ja osa-omistusasuntoja ja vajaa 50 prosenttia vapaarahoitteisia vuokra- ja omistusasuntoja, mikä vastaa hyvin Helsingin asunto-ohjelman tavoitteita.

”**KRUUNUVUORENRANNASSA** on vaihtoehtoja erilaisille budjeteille ja eri elämänvaiheisiin. Esimerkiksi opiskelija saattaa myöhemmin perustaa perheen ja muuttaa vuokrayksöstä perhe-asuntoon samassa pihapiirissä tai vaikkapa kaupunkimaiseen rivitaloon”, projektijohtaja **Pirjo Siren** Kruunuvuorenrannan aluerakentamisprojektista selittää.

Siren viittaa rivitalo-osista ja tornimaisista kerrostaloista koostuvaan ryhmärakentamishankkeeseen Haakoninlahdella. Tälle rakenteilla olevalle alueelle on tulossa myös esimerkiksi viisi metriä korkeita loft-asuntoja, joihin voi rakennuttaa parven ja keittiön mukansa mukaan. Ikkunoista voi nähdä meren

ja kulmasta riippuen Helsingin ydinkeskustan Tuomiokirkkoineen tai Suomenlinnan. Melkoisen harvinaista Helsingissä!

Sekin on tarkkaan harkittu juttu, että taloja katselemalla ei voi tietää, asuvatko asukkaat vuokra- vai omistusasunnoissa. Viihtyisiä pihvoja, yhteis- ja saunatiloja on suunniteltu kaikille. Sirenin mukaan Helsinki taitaa tämän eurooppalaisen tasapuolisuutta korostavan suunnitteluperiaatteen.

KRUUNUVUORENRANTAAN tulee yhdeksän erilaista aluetta, joista Gunillankallio ja Borgströminmäki ovat jo valmiit. Hopealaaksossakin on kerrostaloja. Nykysukkaiden määrä kipuaa noin 3 100:een, kun reilun kymmenen vuoden päästä heitä on 13 000.

Katujen ja talojen rakentamisen edetessä kehittyvät palvelut. Heti alusta lähtien käytössä ovat olleet läheiset Tahvonlahden koulun ja päiväkodin palvelut. Kruunuvuorenrannan ensimmäinen ruokakauppa avautuu aluetta halkovan Koirasaarentien varrelle syyskuussa.

Tiesitkö tämän?

1. Matalampaa rakentamista

Vaikka Kruunuvuorenrannan alueen rakentaminen on tiivistä, se on matalampaa verrattuna Jätkäsaareen ja Kalasatamaan. Suuri osa Kruunuvuorenrannan taloista on 5–6-kerroksisia maiseman takia. Unescon maailmanperintökohde Suomenlinna on kivenheiton päässä.

2. Yhteistiloja kaikille

Jokainen kruunuvuorelainen voi käyttää yhteistiloja, jotka sijaitsevat pysäköintihallissa tai päiväkodissa, ja tämä on ihan uutta Helsingissä. Esimerkiksi Kruunuparkki 5-pysäköintihallin huipulla odottavat suosittu kunto-

sali, avara työskentelytila, juhlatila ja verstaas. Rannalle tulee myös yhteisiä rantasaunoja. Yhteispalveluista vastaa Kruunuvuorenrannan palvelu Oy, jonka osakkaita taloyhtiöt ovat.

3. Valon kaupunginosa

Alueella syttyvät illalla paitsi kotien valot, myös pihojen, rakennusten ja katujen kymmenet valotaideteokset. Joukossa on valaistu kivikkomuuri, penkkien muodostama valopiiri ja eri väreissä hohtavia pysäköintihalleja.

→ Tutustu Kruunuvuorenrantaan:
uuttahelsinkia.fi/fi/kruunuvuorenranta

Lea Varpanen odottaa Kruunuvuorenrantaan raitiovaunuyhteyttä ja kahvilaa.

Ensimmäinen päiväkotikoti, luontopainotteinen Päiväkotikoti Borgströminmäki, on puolestaan toiminut viime joulukuusta. **Heidi ja Sara Klaavon** perheen 4,5-vuotiaat kaksoset **Ellen ja Oiva** käyvät sitä.

”Viereiselle tontille tulee jossakin vaiheessa uusi päiväkotikoti. Ehkä Okko menee siihen”, Klaavo sanoo hiekkalaatikon reunalla Okkon keskittyessä hiekkakakkuihin. Hopealaakson kerrostalovaltaisissa kortteleissa pilkahtelee uudenlaista arkkitehtuuria: on rapattua betonipintaa ja tiiliupotuksia. Tälle alueelle aletaan rakentaa leikki- ja liikuntapuistoa vuonna 2021.

Kaupungin palvelukorttelin rakentaminen kouluineen alkaa 2023 ja vie parisen vuotta.

Palvelukortteliin tulevat Kruunuvuorenrannan keskuskoulu, päiväkotikoti, liikuntahalli, iso leikkipuisto, nuorisotila sekä mahdollisesti ruotsinkielinen koulu ja päiväkotikoti. Korttelin lähelle rakennetaan myös Brygga-keskus, kun asemakaava saa lainvoiman.

”Bryggasta tulee omaleimainen keskus, jonne kaavaillaan kahta vähittäistavarakauppaa ja arjen palveluita tarjoavia erikoiskauppoja. Lisäksi suunnitelmissa on hyvin monipuolisia asuntoja ja co-working-työtiloja”, Pirjo Siren kertoo.

Kauas ei nytkään tarvitse ostoksille mennä, sillä Laajasalon Kauppakeskus Saari ja Herttoniemi ovat lyhyen bussi- tai automatkan päässä.

KIVENHEITON PÄÄSSÄ Lea Varpasen kodista välkehtii meri. Teitä pitkin pääsee kiertämään Laajasalaa ja Kruunuvuorenrantaa jalkaisin ja hiihtäen. Kruunuvuorenrantaan jää kuusi kilometriä käveltävää rantaa.

”Meri on se, mitä kaipasin ennen kuin muutin tänne. Kun kävelen, noukin muoviroskia maasta”, intohimoiseksi ilmastomuutoksen torjijaksi tunnustautuva Varpanen sanoo. Siksin hän odottaa tulevaa raitiovaunuyhteyttä. Kruunusillat näkee päivänvalon 2026 kieppeillä.

”Kun pääsee 15 minuutissa Hakaniemeen, auto on ihan tarpeeton.”

Heidi (vas.) ja Okko (oik.) Klaavo viihtyvät Hopealaakson kortteleissa, joissa asuu paljon lapsiperheitä.

Valon kaupunginosassa on jo kymmeniä valotaideteoksia, jotka muodostavat yhtenäisen maisemataideteoksen ja ilahduttavat myös vastarannoilla olevia.

”Tulevaisuudessa yhä useampi etäännytyy fyysisesti ruuantuotannosta. Omaehtoinen ruuan kasvatus auttaa muistamaan, mistä ruuasta on kyse.”

Mehiläisyhdyskunta on kiehtova superorganismi ja mehiläisten hoitaminen pitää jalat kiinni maassa, sanoo Lauri Reuter. Kolmannen sukupolven mehiläistarhaaja tuottaa hunajaa kahden kaverinsa kanssa Helsingin keskustassa.

HYPÄTÄÄN kymmenen vuotta ajassa eteenpäin. Lautasellasi on leipää ja munakokkelia. Mutta onko annos tuotettu samalla tavalla kuin nykyisin? Voi olla, että leivästä löytyy jauhон kaltaista raaka-ainetta, joka tulee pellon sijaan tuotantolaitoksesta. Eräs suomalainen startup-yritys kehittää tällaista proteiinia paraikaa. Sen bio-reaktoritankeissa muhii pieneliöitä, jotka kasvavat ilmasta otetun hiilidioksidin ja sähkön avulla.

”Mikrobit ovat paljon tehokkaampia tuottamaan ruokaa kuin eläimet, sillä ne tekevät mitä ihminen haluaa. Eläinten täytyy tehdä myös muuta, kuten tuntea tunteita ja kävellä”, biotekniikan tohtori **Lauri Reuter** sanoo. Hän on entinen tutkija ja kysytty asiantuntija tulevaisuuden ruuasta puhuttaessa. Jo nassikkana Reuter oli kiinnostunut ruuasta, sillä hän kasvatti yrttejä ja tarhasi mehiläisiä perheensä kanssa.

Munakokkeli voi sekin olla mikrobien avulla tuotettua kananmunan valkuaista, kasvipäristä valmistettua tai muulla innovatiivisella tavalla luotua ruokaa.

”Kolmannen aallon kasvipäriset elintarvikkeet näyttävät, maistuvat ja tuntuvat suussa samalta kuin eläinperäiset tuotteet. Kasvipärisen lihan pitää maistua lihalla, jotta ihminen kokee syövänsä samaa ruokaa kuin muuten, eikä ruokailutottumuksia tarvitse muuttaa.”

Juuri tämä ajatus kannattelee monia uusia elintarvikealan toimijoita. Ne eivät halua tehdä vain rahaa, vaan myös parantaa ruokajärjestelmän kestävyyttä. Pulmia riittää tilastojen valossa: lihan ja maitotaloustuotteiden kulutus ja kasvava kulutus erityisesti Aasiassa ruokkii osaltaan ilmastomuutosta. Ilmastomuutos aiheuttaa puolestaan äärimmäisiä sääoloja, eikä ruokaa riitä kaikille.

MUUTOKSEN NOPEUS – sitä Reuter korostaa. Kauppoihin on alkanut tulla uusia elintarvik-

KUKA

Ruokateknologian kaupallistaja

Lauri Reuter, 33, on biotekniikan tohtori, osakas Nordic FoodTech VC-pääomarahastossa ja Singularity Universityn asiantuntija. Vuonna 2017 Reuter voitti Global Impact Challenge -kilpailun Suomessa ja sai kehitellä ratkaisuja globaaleihin ongelmiin Singularity Universityn ohjelmassa Kaliforniassa. Moni tuntee VTT:n ex-tutkijan soluhillon kehittäjänä ja YLE:n Prisma Studion vakioasiantuntijana.

keita, kuten lihaa jäljitteleviä vegepihvejä, sillä sijoittajarahaa on tarjolla.

Reuter haluaa, että Suomi nappaa osan uudesta liiketoiminnasta. Hän rakentaa nyt Pohjoismaiden ensimmäistä ruokateknologian pääomarahastoa Helsingissä. Nordic FoodTech Venture Capital suunnittelee sijoittavansa 50 miljoonaa euroa alan startup-yrityksiin Suomessa, muissa Pohjoismaissa ja Baltiassa.

Vielä muutama vuosi taaksepäin Lauttasaaressa asuva Reuter kehitti soluhilloa VTT:n laboratoriossa. Elämä kuitenkin sinkautti tutkijan uudelle uralle, mikä yllätti hänet. Reuter oli viettänyt kesän Singularity Universityssä Kaliforniassa ja pohtinut maailman ongelmia samanhenkisten kanssa.

”Oivalsin, että tehtäväni tutkijana ei ole vain tehdä tutkimusta, vaan ratkaista ongelmia tutkimuksen avulla. Nyt olen ottanut seuraavan askeleen ryhtymällä sijoittajaksi, jotta voin auttaa elintarvikealan tutkijoita kaupallistamaan keksintönsä”, Reuter kertoo.

Hänestä alan kehitys on ”huikea tilaisuus” Helsingille ja Pohjoismaille, sillä kaupunki-

hin on kertynyt tieteellistä ja teknologista osaamista ja perinteitä. Tämä osaaminen pitää vain törmäyttää liiketoimintaosaamisen kanssa ja viedä maailmalle. Suomessa on kehitetty niin huippumodernia kasvihuoneosaa- mista kuin kuivalla maalla toimivia kalankasvattamoja.

”Helsinki ja koko pääkaupunkiseutu on hyvä paikka startup-yrityksille. On hautomoja, ja lisää tulee. Helsingin yliopisto, VTT ja Valio ovat mukana Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti EIT:n Food Accelerator Network-ohjelmassa, joka perustaa pääkaupunkiseudulle kiihdyttämön eurooppalaisilla elintarvikealan startupeille.”

PALATAAN VIELÄ siihen lautaseen, josta tarina alkoi. Onko sen päällä pellolla kasvatettuja kasviksia ja vihanneksia tulevaisuudessa?

”Ehdottomasti helsinkiläiset syövät maassa kasvatettua ruokaa, sillä siihen on Suomessa hyvät puitteet tulevaisuudessakin. Myös lihaa kasvatetaan ja syödään Suomessa, mutta sitä ja maitotaloustuotteita tullaan osittain korvaamaan uudenaikaisilla elintarvikkeilla”, Reuter uskoo.

Hän uskoo, että kaupunkilaisten kattoterrassi- ja palstaviljely sekä mehiläisten tarhaus ovat voimissaan, mutta omaksi huviksi. Muiden ruokkimiseen määrät tuskin riittävät.

”Tulevaisuudessa yhä useampi asuu kaupungissa ja etäänny fyysisesti ruuantuotannosta. Omaehtoinen ruuan kasvatus onkin tärkeää, sillä se ylläpitää osallisuuden tunnetta ja auttaa muistamaan, mistä ruuassa on kyse.”

Ruokakokemukset motivoivat Reuteriakin tarhaamaan mehiläisiä kaveriensa kanssa Helsingin keskustassa.

”Se on fyysinen käsityöharrastus, joka vie ajatukset pois teknologiasta. Ja sitten kuitenkin mehiläisyhdyskunta on äärimmäisen ihmeellinen superorganismi, jota ei oikein voi täysin ymmärtää ja hallita.”

Reuterilta ei hunaja lopu, vaikka kesän sato jäi pienehköksi. Hunajahifistelijällä on aina tallessa vuosikertahunajaa eri makuvaihteineen.

✍ Katja Alaja ✎ Miikka Pirinen

Harrastuksena mehiläiset, työnä uusi ruoka

Ruoka näyttää pääroolia Lauri Reuterin elämässä. Vapaalla hän tarhaa mehiläisiä, ja työssään ex-tutkija rahoittaa ruokateknologian nousevia startup-yrityksiä. Siinä on Helsingilläkin saumansa.

Piirtämään!
Töölön kirjastossa on sarjakuvakurssi
4–6-luokkalaيسille keskiviikkoin
klo 16–17.30 aina 27.11. saakka.
Mukaan voi tulla koska vaan!

→ helmet.fi/toolonkirjasto

JUSSI HELLSTEN

Pieni Helsinki-visa

- 1. Milloin Suomenlinnaa alettiin rakentaa?**
a) 1648
b) 1748
c) 1858
- 2. Presidentti Niinistö tarjosi illallisen Suomenlinnassa**
a) Kaarle Kustalle
b) Donald Trumpille
c) Vladimir Putinille
- 3. Kuinka monta ihmistä asuu Suomenlinnassa?**
a) 200
b) 400
c) 800
- 4. Suomenlinnan alkuperäinen nimi on**
a) Suomenlinna
b) Finlandsborg
c) Sveaborg
- 5. Suomenlinnassa on museosukellusvene nimeltä:**
a) Vesikko
b) Sammakko
c) Rusakko

CASPER ALMQVIST

Minun Helsinkini Alexander Möller, 9, Punavuori

Mikä on Helsingissä parasta?
Täällähän on paljon hyviä asioita. Minusta koulu on hyvä Helsingissä.

Mitä teet kavereiden kanssa ja missä liikutte?
Menemme Eiranrantaan ja leikimme, tai teemme temppuja potkulautalla. Hengailemme myös kotona.

Minne veisit vieraan, joka tulee käymään Helsingissä?
Korkeasaareen ja rannalle. Kutsuisin tietenkin kotiini!

Mistä paikasta Helsingissä pidät eniten ja miksi?
Linnanmäki on mahtava paikka ja siellä voi kokea niin paljon asioita. Sitä paitsi siellä on hyvää ruokaa!

Mikä on lempirakennuksesi?
Meidän koulu on hieno, siellä oppii asioita ja siellä saa kavereita.

Missä haluaisit käydä ja miksi?
Luonnontieteellisessä museossa. Siellä on eläimiä ja kuolleita dinosauruksia. Siellä oppii asioita.

STADIN ELÄIN

Kettu

Kaupunkilaistunut kettu viihtyy urbaanissa ympäristössä, jossa löytyy yllättävänkin paljon riistaa. Citykanien lisäksi tarjolla on puistoissa eläviä myyriä ja lintuja. Vähemmän vaivalloista on kuitenkin etsiä ihmisten jättämiä ruoantähteitä, joita löytyy vaikkapa puustoista, nakkikiskojen liepeiltä ja roskiksista. Madot ja maahan pudonneet hedelmät kelpaavat myös.

Jos haluaa bongata kaupunkiketun, kannattaa nousta varhain ja suunnata puistoon tai muuhun puolittain avoimeen maisemaan. Hyvällä onnella repolaisen voi nähdä jo matkalla sinne,

PX HERE

kadulla. Niin yleinen kaupunkieläin se on.

Maalaisketut ovat arkoja eläimiä. Kaupunkirepolaiset sen sijaan eivät pelkää aamukävelyille tulleita ihmisiä eivätkä näiden mukana hihnassa kulkevia koiriakaan.

Kettu asioi jopa keskustassa, ja niitä on nähty ruoanhaussa päärautatieaseman liepeillä.

Naaras haluaa synnyttää pentunsa luolassa, mieluiten itse kaivettussa. Asfaltoitu piha ei siis käy, mutta paljas hiekkamaa talon vieressä voi kelvata.

Puustoille ketut ovat hyödyksi. Ketut syövät ruoantähteitä ja metsästävät myyriä ja kaneja, jotka runsaslukuisina pilaisivat istutuksia. Kettuja on syytä sietää, mutta niitä ei kannata ruokkia.

Meno-vinkkejä syyslomalle

1.

Elokuvia lapsille

Syysloma-animaatioita tarjolla 5–10 -vuotiaille ti 15.10. klo 9.30, 10.30 ja 11.30. Onneli, Anneli ja nukutuskello (S) esitetään samana päivänä 15.10. klo 13. Räyhä-Ralf valloittaa Internetin (K7) keskiviikkona 16.10. klo 13. Elokuviin on vapaa pääsy. *Malmitalo (Ala-Malmin tori 1).*

2.

Varjoteatterihahmoja ja väritystä

Signen kulmilla -varjoteatteri-pajassa hahmot seikkailevat Signe Branderin valokuvissa. Lisäksi väritetään Signe-värityskuvia. Vapaa pääsy. *Helsingin kaupungin museo, 14.–20.10. klo 12–15.*

3.

Monipuolinen työpaja

Hahmojen maailmat -työpajassa työskennellään hahmosuunnittelun, kuvataiteen sekä satujen parissa. Pajoja 7–12 -vuotiaille klo 12.30–15.30 seuraavina päivinä: ti 15.10., ke 16.10., to 17.10. Vapaa pääsy. *Annantalo, (Annankatu 30).*

4.

Perhepäivät liikennekaupungissa

Lasten liikennekaupungissa perhepäivät 14.–18.10. klo 9–15. Ei ikärajaa. Itse pärjäävät lapset tervetulleita myös ilman aikuisia. Vapaa pääsy. *(Auroranportti 2)*

5.

Löydä uusi harrastus

Kokeile urheilulajeja EasySport -viikolla Töölön Kisahallissa 14.10–18.10. klo 11–14. Mukaan hallin pääsymaksulla: lapset 1,50 €, aikuiset 3,50 €, muut 2 €. *(Paavo Nurmen kaja 1 C).*

► Työväenopiston perhekursseilla aikuinen harrastaa ja oppii lapsen kanssa

► **Tillsammans med barnen på Arbis**

**Helsinki
Helsingfors**

Maailman vaikuttavin paikka oppia

Världens mest storslagna plats att lära sig

Yli 138 000 pientä ja isoa oppijaa • Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lapsia 27 500 • Perusopetuksessa oppilaita 42 500 • Lukioissa sekä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijoita 22 000 • Työväenopistossa ja Arbiksessa opiskelijoita 46 000

Kouluna koko kaupunki

Oppiminen on muuttunut yhä avoimemmaksi, joustavammaksi ja yhteisöllisemmäksi. Päiväkodeissa, peruskouluissa ja oppilaitoksissa hyödynnetään digitalisaatiota ja opitaan yhä enemmän muualla kuin varsinaisissa luokissa.

Teksti: Kirsi Riipinen

HELSINGISSÄ KOROSTETAAN, että oppimisympäristönä toimii koko kaupunki.

Vuoniityn peruskoulun lehtori **Jesse Jarva** vie ajatusta pidemmälle ja mieltää oppimisympäristöksi koko universumin.

– Meidän ei ole mahdollista lähteä koulupäivän aikana Marsiin, mutta virtuaalitodellisuuden ansiosta matka voidaan tehdä.

Jarva kiittää digitaalisuutta siitä, että se monipuolistaa oppimisen tapoja ja motivoi niitäkin, joille tavanomainen luokassa istuminen ei ole luontevaa. Oppimisessa päästään hyödyntämään pelilistämisen keinoja ja muun muassa videoiden tekemistä.

Oppiminen on aiempaa tasa-arvoisempaa; esimerkiksi tieto maailman eri kirjastoista on kaikkien saatavilla ja hyödynnettävissä.

Mutta myös fyysinen ympäristö laajenee. Kynnys lähteä kaupungille madaltui, kun koululaisryhmien matkustaminen julkisilla liikennevälineillä muuttui maksuttomaksi.

Kaupungin pedagoginen asiantuntija **Tommi Tiittala** kertoo, että ilmaiset joukkoliikennematkat on otettu kouluissa kiitollisina vastaan. On ihan eri juttu tutustua vaikkapa

empirekeskustan arkkitehtuuriin

Tuomiokirkon tienoilla kuin katsoa kuvia videotykiltä luokahuoneessa.

Kaupunki on oppimisympäristöjä pullollaan, oli kyse sitten vaikka biologian tai historian opiskelusta.

Oppilailla aktiivinen rooli

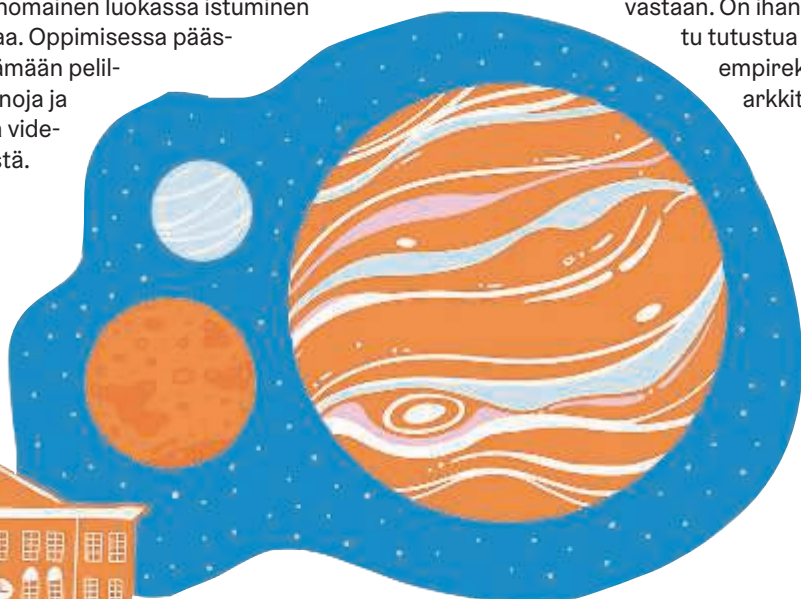
Maailma ja tekemisen tavat muuttuvat nopeasti, ja koulujen on pysyttävä mukana.

– Koulu ei voi jäädä itsenäiseksi saarekkeeksi, vaan muutokseen on pystyttävä vastaamaan. Sirkustemppuja emme tarvitse vaan keinoja vastata tosielämän vaatimuksiin, Tiittala sanoo.

Edelleen tarvitaan kokoontumisia yhteisiin tiloihin ja omaa hiljaista keskittymistä. Tiittalalla on 17 vuoden kokemus opettajana, ja tuona aikana on tapahtunut paljon. Oppilaiden aktiivinen rooli on korostunut ja korostuu jatkossa yhä enemmän.

Uudenlaisessa oppimisympäristössä opettaja ei ole kaiken tietävä oraakkeli. Oppilaiden ideoita kuunnellaan ja otetaan huomioon.

Helsingissä on kokeiltu opettajien koulutuksia, joissa uusiin sovelluksiin tutustuttaessa mu-

Kuvittaja: Emilia Erving

Kuva: Samir Abye, HUNDLED

kana on ollut oppilaita jopa alakouluista. Kokeilut ovat nerokkaita: oppilaille ne tarjoavat vastuullisen tehtävän tutustuttaa kurssin jälkeen luokkakaverit uusiin sovelluksiin ja samalla he helpottavat opettajien työtä.

Päiväkodista aikuisopiskeluun

Oppimisen tulisi modernissa yhteiskunnassa olla elinikäistä. Tavoite onkin, että uudet oppimisympäristöt leviävät aikuisopiskelunkin puolelle, jossa iäkkäimmät työväenopiston opiskelijat ovat yli 90-vuotiaita.

Uudenlainen pedagogiikka koskee lisäksi ensimmäisiä ikävuosia, sillä myös päiväkotien toiminta ja kasvatus elävät ajassa mukana.

Päiväkodin johtaja **Mia Julin-Lumio** Daghemmet Stigenistä kertoo, että erityisesti tuorein varhaiskasvatussuunnitelma herätti pohtimaan, mitä kaikkea lapsille tulee tarjota, mitä he haluavat ja millaisia toiveita vanhemmillä on.

– Toiveet ja tavoitteet voivat olla yksinkertaisia arjentaiteja, opitaan esimerkiksi vetämään vetoketju kiinni. Mutta yhtä lailla halutaan kehittää sosiaalisia taitoja.

Päiväkoti Stigen toimii parhaillaan uusilla tiloilla odotellessaan paviilonkipäiväkotina. Väliaikaiset tilat ovat osaltaan innostaneet kehittämään toimintaa rakennuksen ulkopuolella. Retkipäiviä on kerran viikossa. Paitsi pihalla ja puistoissa, lapset käyvät Maunulan palloiluhallissa, Malmitalolla elokuvissa ja kaupungin keskustassa satutuokioissa.

Positiivista pedagogiikkaa korostavassa päiväkodissa vietetään syksyisin ja keväisin lasten toiveviikkoa ja usein noiden viikkojen aikana tehdään lasten toivomia retkiä. Metroajelulle tai merta katsomaan mennään oikeasti, mutta Afrikan-matkat hoituvat virtuaalisesti.

Oppimisympäristö on laaja myös Stadin ammatti- ja aikuisopistossa hoitotyön opettajan **Laura Karlssonin** ryhmässä. Varsinaisissa koulutiloissa vietetään vähän aikaa, sillä oppilaat kootaan pääasiassa Kinaporin monipuoliseen palvelukeskukseen.

Lähihoitajaksi opiskellaan opettajan tukemana töitä tekemällä, vaikka opiskeluun kuuluu toki opetustuokioitakin – jotka nekin järjestetään usein Kinaporissa.

– Käytämme hyödyksemme muitakin kaupungin tiloja. Esimerkiksi entisajan oppitunteihin olemme tutustuneet kaupunginmuseossa. Muutoinkin käymme kulttuuritapahtumissa ja käytämme paljon kirjastojen tiloja.

Ei hömppää vaan perusteltuja ratkaisuja

Koulun rooli kasvattajana ja sivistäjänä on valtavasti suuri. Tiittala huomauttaa, että maailman parhaat opettajat ovat Suomessa.

– He tuntevat opetussuunnitelmat tarkasti ja selvittävät, millaisista asioista on oppimisessa käytännössä hyötyä. Eivät he lähde hömppään mukaan.

Oppilaiden vanhemmat voivat olla luottavaisin mielin ja ottaa samalla huomioon, että koulunkäynti ei voi nyky maailmassa olla samanlaista kuin heidän omassa nuoruudessaan. 20–30 vuotta sitten ei nykyisiä mahdollisuuksia edes ollut.

Uusiin oppimisympäristöihin ja pedagogiseen osaamiseen pääsee tutustumaan esimerkiksi Helsinki Education Week -tapahtumassa marraskuun alussa.

Hela staden är vår skola

PÅ OLIKA SKOLSTADIER OCH DAGHEM lär man sig allt oftare någon annanstans än i klassrum. Dessutom utnyttjar man digitaliseringen allt mångsidigare. I Helsingfors betonar man att hela staden är en lärmiljö. **Jesse Jarva**, som är lektor på grundskolan Vuoniityn peruskoulu, betraktar hela universum som en lärmiljö, eftersom man med hjälp av virtuell verklighet kan resa till exempelvis Mars. Spelifiering – eller gamification som det också kallas – och videoproduktion motiverar många. Också den fysiska miljön utvidgas. I och med att kollektivtrafiken blev avgiftsfri för ett flertal elevgrupper blev också tröskeln att bege sig ut i staden lägre. Staden erbjuder rikligt med lärmiljöer oavsett om det rör sig om till exempel lektioner i biologi eller historia.

Också småbarnspedagogiken lever med sin tid. Daghemmet Stigen har för närvarande tillfälliga lokaler, vilket också har varit ett incitament för daghemmet att bege sig ut i staden. Barnen besöker regelbundet bl.a. Månsas bollsall, Malms kulturhus för att se film och stadskärnan för att ta del av en sagostund. På hösten och våren infaller barnens önskevecka och man gör då utflykter enligt barnens önskemål. En metroresa eller ett besök till havsstranden sker på riktigt, men resor till Afrika sker virtuell. Lärmiljön är vidsträckt också på yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto. Som exempel kan nämnas att grupper av närvårdarstuderande utnyttjar Kinaborgs mångsidiga servicecentral.

Under Helsinki Education Week i början av november har man tillfälle att ytterligare bekanta sig med nya lärmiljöer och pedagogisk kompetens.

Virtaa ja mieli- hyvää yhteisestä tekemisestä

TYÖVÄENOPISTON PERHEKURSSEILLA aikuinen harrastaa ja oppii lapsen kanssa. Yhdessä voi joogata, tanssia, kokata, oppia sirkustemppeja, retkeillä tai vaikkapa pelata Minecraft-videopeliä. Eri ikäryhmät vauvoista nuorisoon on huomioitu tarjonnassa.

Syksyn uutuus on leikkiväen opisto, jossa aikuinen ja lapsi harrastavat samaan aikaan samassa paikassa. Kun toinen tutustuu nykytanssiin, toinen sukeltaa kuvataiteen ihmeelliseen maailmaan.

Leikkiväen opiston kursseilla tehdään yhteistyötä kulttuuritoimen ja leikkipuistojen kanssa. Mukana on myös vapaaehtoisia, joita työväenopiston Opistolaisyhdistys on kouluttanut kevään aikana apuohjaajiksi.

Kuva: Nina Taylor

Ilmoittautumiset
ja kurssit
ilmonet.fi

Tillsammans med barnen på Arbis

ARBIS ERBJUDER FÖRUTOM KURSER för personer i arbetslivet, även familje- och tillsammanskurser, där barn och vuxen deltar tillsammans. Kurserna ordnas inom hantverk, hushåll, bildkonst och formgivning, motion, musik samt språk.

Invandrarföräldrar som vill lära sig svenska har möjlighet att delta i "Swedish for parents", som inkluderar barnpassning under lektions-tid. Förskole-elever kommer i kontakt med oli-

ka kulturer och lär sig av invandrarstuderande på Språkberikande möten. Välkommen både stora och små!

Anmälningar
och kurser
ilmonet.fi

Kuva: Jette Gimpel

Joustavasti kohti ammattia

Tiesitkö, että Stadin ammatti- ja aikuisopistossa eli Stadin AO:ssa on lukuisia eri koulutusvaihtoehtoja? Opiskella voi yli 50 ammattiin. Opintojen suunnittelussa huomioidaan aina opiskelijan aiempi osaaminen – yksilöllinen opintopolku motivoi opiskelemaan.

Ammatillisiin perustutkintoihin ja ammatilliseen koulutukseen valmentavaan VALMA-koulutukseen voi hakea opiskelemaan joustavasti läpi vuoden. Jatkuva haussa voivat hakea kaikki ne, joiden tavoitteena on ammatillisen perustutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen sekä oman osaamisen kehittäminen. Hakijaksi ilmoittaudutaan saapumalla ohjaus- ja hakupäiviin, joita järjestetään Hattulantien toimipaikassa noin kerran kuussa.

Peruskoulun ja lukion päättävät hakevat opiskelemaan ensisijaisesti kevään yhteishaun kautta.

Jos haluat pohtia ammatinvalintaa ja saada lisätaitoja ennen ammatin opiskelua, voit osallistua esimerkiksi nuorten työpajatoimintaan, aikuisten perusopetukseen tai avoimiin opintoihin. Oppisopimuskoulutus on oiva vaihtoehto työnteon ja opiskelun yhdistämiseen. Tarjolla on myös erilaisia lupa- ja korttikoulutuksia muun muassa yritysten tarpeisiin.

► **Tarkemmat tiedot koulutusvaihtoehtoista löydät verkkosivuiltamme: stadinammattiopisto.fi**

Helsinki
Helsingfors

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA PALVELEE

Neuvonta (ma–pe klo 10–12 ja 13–15), puh. 09 310 44986 ► päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot • 09 310 86400 ► peruskoulut, lukiot, ammatillinen koulutus 09 310 88610 ► Helsingin työväenopisto • 09 310 49494 ► Helsingfors arbis • **Käyntiosoite:** Töysänkatu 2 D, 00510 Helsinki • **Postiosoite:** PL 3000, 00099 Helsingin kaupunki • **Puhelinvaihe:** 09 310 8600 arkisin klo 8.15–16.00 • **kasvatusjakoulutus@hel.fi** • **hel.fi/kasvatusjakoulutus**

Seuraa meitä: #HelsinkiOppii #StadinAO #helsingintyöväenopisto #hforsarbis @HelsinkiOppii @StadinAO @tyovaenopisto @hforsarbis kasvatus ja koulutus kasvatus ja koulutus

Takavarikoituja pirtukanistereita Pohjoissatamassa vuonna 1924.

A. RÖNNBERG/HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Kieltolakia tutkineen **Aija Kaartisen** mukaan lain tulo ei ollut suurimmalle osalle suomalaisista mikään dramaattinen muutos.

Helsinki oli salakuljetuksen keskus

✍️ Aki Laurokari

Kieltolaki astui voimaan 1.6.1919. Miltei heti alkoi laittoman alkoholin salakuljetus Suomeen, ja Helsingistä muodostui tärkeä laitton alkoholien salakuljetuspaikka. Kieltolain aikaista laitonta alkoholin myyntiä tutkineen **Kirsi Rasinahon** mukaan alkoholia välitettiin Helsingin kautta Lappeen saakka.

”Salakuljetuksella oli heijastus Helsingin alkoholiloloihin ja huvielämään, joka jatkui kieltoaista riippumatta melkoisen vilkkaana. Kääntöpuolena sillä oli vaikutus yleiseen järjestykseen ja levottomuuteen sekä myös väkivaltarikollisuuden kasvuun”, Rasinaho kertoo.

Hän muistuttaa, että kieltolakia rikottiin yhtä lailla laitakaupungilla kuin paremmissakin osoitteissa. Silti varakkaampi väki joi usein virkavallan ulottumattomissa klubeilla ja paremmissa ravintoloissa, kun taas työläisväestöä jäi suhteellisesti enemmän kiinni.

Laittomassa alkoholikaupassa salakuljetuksella saattoi rikastua melkoisesti, mutta alkoholin varsinaiset myyjät olivat vähävaraista väkeä.

”Myyjien joukossa naisten osuus oli muuta kieltolakirikollisuutta suurempi”, Rasinaho kertoo.

KIELTOLAIN TULO SUOMEEN oli pitkä prosessi. Kärjistäen se tuli Suomeen muotiajatukseen 1800-luvun lopulla ja nautti kannatusta eri yhteiskuntaluokissa. Lain kaatumiseen vaikutti laaja kansalaistottelemattomuus ja se, että valtio halusi verotuloja alkoholista.

Kieltolaki miellettiin Rasinahon mukaan pitkälti laiksi ongelmakäyttöä vastaan eivätkä itseään kohtuukäyttäjinä pitäneet olleet valmiita muutamaan tapojaan, ei edes lainsäätäjän tasolla.

”Jopa valtion viinavarastolta Fredrikinkadulta henkilökunta varasti juomia ja eräät veljekset toimittelivat sieltä niitä legendan mukaan aina valtioneuvoston tilaisuuksia myöten ja ainakin vähintään kaupungin paraatirappuihin”, Rasinaho kertoo.

Kieltolain aikana alkoholia sai käyttää ainostaan tieteellisiin ja lääkinnällisiin tarkoituksiin sekä kirkon ehtoollisella. Fredrikinkadulla sijaitseva valtion varasto, jossa säilytettiin lailliseen käyttöön tarkoitettua mutta myös takavarikoitua laitonta alkoholia.

SUOMALAISET EIVÄT KUITENKAAN kuluttaneet erityisen paljon alkoholia kieltolain aikana. Näin kertoo kieltolakia tutkinut **Aija Kaartinen**.

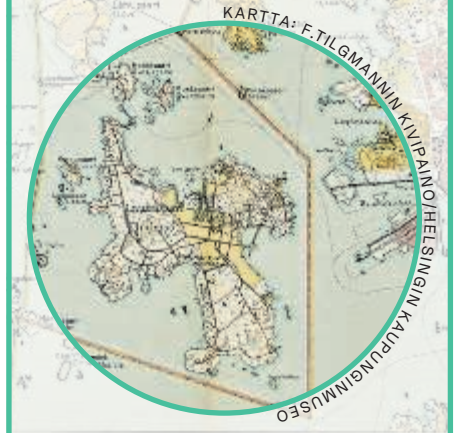
”Kieltolain voimaantulo ei ollut suurimmalle osalle suomalaisia mikään dramaattinen muutos, koska alkoholia käytettiin Suomessa ennen kieltolakia muutenkin hyvin vähän”, Kaartinen kertoo.

Alkoholin merkitys ihmisten arjessa olikin hänen mukaansa vähäisempi kuin nykyään. On arvioitu, että kieltolain aikainen kulutus olisi ollut 1,4–2,3 litraa sataprosenttista alkoholia henkeä kohti vuodessa, kun ennen kieltolakia vastaava luku oli 1,6. Nykyisin vastaava luku on noin 9 litraa.

”Ennen kieltolakia alkoholia sai vain kaupungeista – Helsingissä muutos on varmasti siksi näkynyt selvemmin kuin muualla Suomessa. Suurin osa suomalaisista asui tuolloin maaseudulla”, Kaartinen kertoo.

Kieltolaista järjestettiin neuvoa-antava kansanäänestys vuonna 1931, mikä ei juuri innostanut ihmisiä uurnille. Koko maan äänestysprosentti oli vain 44. Helsingiläiset olivat vähän aktiivisempia, sillä Helsingin alueen ja Suomen linnan äänestysprosentti oli 59. Kieltolaki päättyi 5.4.1932.

Lauttasaari oli hyvä paikka salakuljetukselle. Kuvassa vuodelta 1929 oleva matkailukartta.

Kieltolain aikaista Helsinkiä

VUONNA 1920 vappuna oli yön aikana Tähtitorninmäelle ilmestynyt hirttolava ja hirteen oli asetettu ”kieltolain isää” **Martti Helenius-Seppälää** muistuttava nukke. Helenius-Seppälä saikin niskaansa vihapuhetta ja hurjimmassa kirjeissä hänet uhattiin tappaa.

LAUTTASAAREN maine spriivarastona tunnettiin Sisä-Suomessa asti. Saari oli oiva paikka salakuljettajille, koska se oli tuolloin täysin meren eristämä ja harvaan asuttu. Väkivaltarikosten suhteen Lauttasaari oli kieltolain aikana koko maan verisintä aluetta.

KIELTOLAKIETSIVIEN kohtalo oli usein surkea. Jopa kolmannes itsenäisyyden ajan virkatehtävissä kuolleista poliisiviranomaisista sai surmansa kieltolakivuosiina. Yksi tapaus oli kieltolakietsivä **Gabriel Jäntin** kuolema Lapinlahden rannalla vuonna 1926. Poliisi ja salakuljettajat ampuivat toisiaan ja Jänttiin osui.

VAIKKA Kruununhaka oli virallisesti rauhallista aluetta, eräs kieltolain aikana palvellut konstaapeli kertoi, että alueella oli noin 70–80 poliisin tuntemaa osoitetta, joissa oli salakapakoita ja trokareita.

KIELTOLAIN aikaisista laitton alkoholien myyntipisteistä monipuolisimpia olivat ”pirtutalot”. Laivanvarustajankatu 8b:ssä oli sellainen ja meno ylti välillä hurjaksi. Spriitä myytiin avoimesti vuorokauden ympäri. Naapurit kokosivat vuonna 1929 adressin, jolla vaativat talonomistajaa katkaisemaan jo vuosia vallinneen epäjärjestyksen. Talossa oli jatkuvia järjestyshäiriöitä, tappeluita, jopa ammuskelua.

Joukkoliikenne kehittyi kokeilemalla

Digitalisaatio mullistaa joukkoliikennettä muun muassa robottibusseilla. Samaan aikaan raitiovaunu elää uutta nousua.

✍ Casper Almqvist 📍 Heli Blåfield

Harvassa paikassa robottibusseja kokeillaan niin laajassa mittakaavassa kuin Helsingissä. Parhailaan Forum Virium Helsinki kokeilee yhdessä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa ranskalaisen yrityksen valmistamia robottibusseja Vuosaarella ja Kalasatamassa. Forum Virium on Helsingin kaupungin innovaatioyhtiö, joka yhdessä yritysten, yliopistojen, korkeakoulujen ja kaupunkilaisten kanssa etsii tulevaisuuden kaupunkiratkaisuja.

”Robottibusseja kokeillaan, koska niillä voidaan mullistaa joukkoliikennettä”, Forum Viriumin kehitysjohtaja **Pekka Koponen** kertoo.

Hänen mukaansa usealla pienellä robottibussilla voisi korvata kustannustehokkaasti yhden normaalin bussin. Silloin vuoroja voisi tihentää tai reittiverkostosta tehdä kattavamman.

”Ehkä jopa kysyntäohjattu liikenne on kustannustehokkaasti mahdollista”, Koponen arvioi.

Muutama vuosi sitten Helsingin seudun liikenne (HSL) itse asiassa kokeili vastaavaa palvelua. Kutsuplussin pikkubussit keräsivät matkustajia kyytiin näiden mobiilisovelluksen kautta tekemien tilausten perusteella.

Tietokoneohjelma laati bussille reitin mutta vielä silloin kuljettajana oli ihminen.

LIIKENTEEN SARALLA on Helsingissä perinteisesti tehty kokeiluja. Pääkaupunkiseudun joukkoliikenteestä historiikin kirjoittanut HSL:n viestinnän asiantuntija **Tapio Tolmunen** kertoo, että 1970-luku oli käänteentekevä joukkoliikenteen historiassa Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla.

”Silloin joukkoliikenteen ongelmia alettiin lähestyä entistä systemaattisemmin ja kokonaisvaltaisemmin sen sijaan, että olisi vain yritetty ratkaista yksittäisiä ongelmia yksi kerrallaan”, Tolmunen sanoo.

Hän nostaa esille joukkoliikennekokeilun vuodelta 1974. Henkilöautojen käyttöä rajoitettiin ruuhka-aikana ja bussit saivat omat kaistat. Tulokset olivat rohkaisevia. Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin ruvettiin kiinnittämään enemmän huomiota, ja bussikaistoille alettiin vähitellen varata tilaa.

NYT LIIKENNE ON jälleen kerran murroksessa. Kulkuneuvot sähköistyvät, digitalisaation myötä markkinoille ilmestyy uusia liikkumispalveluita ja kulkuneuvot automatisoituvat. Tapahtumassa on myös kulttuurimuutos. Kulkuneuvoja ei välttämättä tarvitse enää omistaa,

vaan voi ostaa erilaisia liikkumispalveluita.

Pekka Koposen mukaan on pakko tehdä kokeiluja, koska muutokset tapahtuvat niin nopeasti.

”Kokeilu tuo konkretiaa ja ymmärrystä riittävän aikaisessa vaiheessa tukemaan suunnittelua”, hän sanoo.

Myös henkilöautot automatisoituvat. Kuskiton taksi voi tulevaisuudessa olla hyvinkin halpa. Kun omaa robottiautoa ei tarvitse ajaa, voi tehdä työtä tai lukea kirjaa matkan aikana. Vaarana on, että itseajavat henkilöautot syrjäyttävät joukkoliikenteen ja ruuhkauttavat kadut.

”Siksi tehokkaalle automatisoidulle joukkoliikenteelle on suuri tilaus, jotta joukkoliikenne säilyy houkuttelevana ja Helsingin liikenne mahdollisimman sujuvana”, Koponen sanoo.

Koposen mukaan robottibussien teknologia ei ole vielä kypsä. Turvallisuussyistä on nopeus Kalasatamassa rajoitettu 14 kilometrin tuntivauhtiin. Bussissa on mukana ihminen, jonka pitää vielä puuttua yllättäviin tilanteisiin. Kokeiltavana olevat robottibussit eivät myöskään sovellu talvikäyttöön.

KOKEILUKULTTUURI NÄKY myös raitioiteillä. Autoistumisen myötä raitiovaunuliikenne on lopetettu monessa kaupungissa. Näin oli-

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Höyrylaivojen kulta-aikana 1880–1910 Helsingin lähivesillä kulki enimmillään kolmisenkymmentä höyrylaivaa ja saaristoreiteillä puolisen tusinaa.

Poimintoja joukkoliikenteen kokeiluista

Jos joukkoliikenteen määritelmänä on vakituinen reitti ja säännöllinen aikataulu niin Helsingin ensimmäinen joukkoliikennekokeilu oli höyrylaiva Lentäjä, joka kulki Kaupatorin ja Suomenlinnan väliä vuonna 1837, ja seuraavana vuonna myös Ullanlinnaan. Säännöllinen diligenssiliikenne hevosvetoisilla vaunuilla Seurahuoneelta Ullanlinnaan kokeiltiin 1830- ja 1840-lukujen vaihteessa.

1876 Helsingin seudun ensimmäinen paikallisjuna liikennöi kesän ajan Hämeenlinnan ja Helsingin väliä. Säännöllinen paikallisjunaliikenne alkoi vuonna 1886.

1900 Sähköllä toimivat raitiovaunut alkoivat kulkea linjalla Töölö-Hietalahdentori.

1940-LUKU Sota-aikana käytettiin puupilkkeellä käyviä häkäpönttöbusseja.

1888 Hevosvetoisten omnibusvankkureiden liikennettä kokeillaan linjalla Töölö-Kaipouisto.

1891 Raitio- liikenne alkoi hevosvetoisena.

1907 Bussiliikennettä kokeillaan. Säännöllinen linja-autoliikenne käynnistyi 1920-luvulla.

si voinut käydä Helsingissäkin, mutta sen sijaan Helsingin raitiotieverkosto tuplaantuu 100 kilometriin seuraavien kymmenen vuoden aikana.

Myös Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL), joka operoi raitioliikennettä kokeilee uusia ratkaisuja. HKL:n infra ja kalustojohdaja **Artturi Lähdetie** mainitsee esimerkkinä nurmiradan. Siinä raitiotien kiskojen ympärillä on katukivien, betonin tai asfaltin sijaan nurmikko. Sellaista kokeillaan Paciuksenkadulla. Pikaraitiotie Raide-Jokeri toteutetaan suurelta osin nurmiratana, mikä tuo lisää vihreyttä kaupunkiin. Nurmirata ei vain tuo esteettistä iloa, se myös sitoo pölyä ja vaimentaa melua.

Lähdetie kertoo, että kun HKL hankki 1990-luvulla matalaraitiovaunuja, nämä eivät kestäneetkään Helsingin olosuhteita. Kun HKL muutama vuosi sitten uusi vaunujaan, varattiin miljoona euroa kehitystyöhön. Kilpailutuksen voittanut Transtech toimitti ensin kaksi Artic-koevaunua.

”Articin tarina on ainutlaatuinen. Ei tule mieleen muita kaupunkeja, joissa raitiovaunujen kehitykseen olisi panostettu näin paljon kuin Helsingissä,” Lähdetie sanoo.

Transtechin kanssa HKL teki niin tiivistä kehitystyötä, että vaunut oikeastaan räätälöitiin Helsingin tarpeisiin. HKL keksi myös itse teknisiä ratkaisuja, ja sai patentit telirakenteelle ja korin nivelöintiin keksimilleen ratkaisuille, joita sitten lisensioitiin vaunuja rakentavalle Transtechille.

LIIKENTEEN MUUTOSTEN ja siten erilaisten kokeilujen taustalla vaikuttaa myös ilmastonmuutos. Liikenne on energiantuotannon jälkeen merkittävin kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttaja. Helsingin kaupungilla on tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Samaan aikaan kaupungin asukasmäärä kasvaa. Yhtälö ei ole helppo: tarvitaan liikennratkaisuja, jotka tekevät arjesta sujuvampaa samalla kun ne vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä.

Pekka Koponen sähköllä toimivan robottibussin kyydissä Kalasatamassa. Ensimmäinen robottibussi ajoi Helsingin kaduilla kesällä 2016. Ensi vuonna on tulossa kokeiluja Pasilaan uusilla robottibusseilla, jotka voivat liikennöidä myös talvella.

1952 Raitioliikenteen liikenteenohjauskeskus: vuoden 1952 olympiailaisten ajaksi järjestetty kokeilu, josta sitten tulikin pysyvä.

1955–1958 Helsingin ensimmäinen laajamittainen liityntäliikenteen kokeilu Ruskeasuon liittymällä. Hanke kaatui muun muassa Helsingin keskustaan ajavan raitiovaunukaluston puutteisiin. Metron myötä liityntäliikenne on tehnyt paluun.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

2016 HKL kokeili kaupunkipyöriä viime vuosituhannen vaihteessa. Kaupunkipyörät palasivat uudella konseptilla 2016.

1949–1974 Trolley-busseja kokeiltiin. Uusi kokeilu vuosina 1979–1985. Johdinautoja kulki Helsingissä vain yhdellä linjalla. Toiminnan jatkaminen ja laajentaminen olisi ollut kallista, sillä johdinautot olivat jo kuluneita ja ajojohtoverkkokin olisi pitänyt uusia.

1974 Ensimmäiset automaattijunat kulkiivat metron Herttoniemen koeradalla. Huomattiin, että teknologia ei vielä ole kypsä automaattimetrolle.

2012–2015 Kutsuplus-kyttiläpalvelu, jossa mobiilisovelluksen kautta pystyi tilaamaan kyydin haluamaltaan pysäkiltä. Kokeilu päättyi vuoden 2015 lopussa koska osoittautui kalliiksi. Palvelussa käytetty ohjelmisto on myyty Volkswagenin omistamalle Moialle.

2017 Kaksi ensimmäistä täys-sähköbussia Helsingin liikenteeseen.

Vårt biblioteksväsende är också vårt gemensamma vardagsrum, en plats för gemenskap kring bra böcker. Novellkaféerna är en trivsamt mix av högläsning, kaffe eller te och handarbete, fast handarbetet är inget tvång. Både Munksnäs och Drumsö bibliotek ordnar novellkafé en torsdag i månaden medan Tölö bibliotek har lagt upp bokcirkel.

Känner du till att biblioteket har tjänsten Boken kommer? Den betyder att man levererar hem boken till personer som på grund av ålder eller ohälsa inte kan anläta biblioteket. Ring 09 3108 5214 (kl. 12–15 vardagar).

Och så finns läskamrater, som läser för seniorer eller andra som behöver stöd med läsningen. Att sprida läsglädje kan ske på biblioteket eller hemma hos någon. → **Mer på www.helmet.fi/laskamrat, kontakt**

Det finns en bok för alla

Läsambassadören
Henrika Andersson
sprider läsglädje.

Hjärnan är som kroppen, den behöver träning. Och läsning är bästa sättet att träna hjärnan, säger läsambassadör **Henrika Andersson**.

 Nina Weckström **Leif Weckström**

Henrika Andersson är författare och skådespelare och hon brinner för läsning och litteratur och alla de betingelser som ord och berättelser öppnar upp för tanke och fantasi. Sedan augusti är hon den ena av två finlandssvenska läsambasadorer. Andersson är bosatt i Tölö och kollegan **Amanda Audas-Kass** finns i Korsholm i Österbotten. Den gemensamma finlandssvenska målgruppen finns överallt, i skolor bland elever och lärare, på daghem, inom utbildningar och naturligtvis bland föräldrar.

Bakgrunden till det tre år långa projektet, som betyder heltidsanställning för båda läsbassadörerna, är att PISA-mätningar visar att läsfärdigheten bland barn i de finlandsvenska skolorna är på lägre nivå än i finskspråkiga. Syftet är helt enkelt att lyfta fram och uppmuntra, förnya, främja och utveckla läsandet.

"Det finns en bok för alla. Det gäller att hitta den, att uppmuntra barnen och de unga till

läsning för det finns en underbar uppsjö av riktigt bra böcker. Dessutom är mötet kring en bok och berättelse ett fantastiskt fint sätt att kommunicera och umgås", säger Andersson. Hon ska dels främja läslusten bland yngre barn, dels bland unga som tappat läsintresset.

”Man vet att barn som har fått lyssna på böcker redan som små har ett större ordförråd och därmed bättre förutsättningar att uttrycka sig. I ett vidare perspektiv handlar det om demokrati och jämställdhet. Läsförmåga, läsning, modersmål och språk ger sammanhang, förståelse och ett rikt liv”.

VID SIDAN om att inspirera yngre barn till böcker och läsning är en annan viktig målgrupp 11–15 åringarna.

”I den åldern tappar många intresset för läsning. Tanken om unga som låter bli ord och uttrycker sig med tecken som emoji och tummen upp är skrämmande språklöshet.”

Som skådespelare har Andersson en klar insikt i hur hon ska försöka väcka de unga till läsning.

”Interaktiva rollspel, fartfylld action kan ge förutsättningar att hitta glädjen i att skapa ”filmen” själv, kombinationen av läsning och drama ska vara rolig. Jag vill tro att fördjupande skapande genom ord väcker lusten att läsa, till insikt om vad allt en bok innehåller. Jag vill ge varje barn nyckeln till ett språk, inte bara ord utan också bilder som bygger upp tanken, identiteten och förmågan att se världen”, säger hon och tillägger:

”Det viktiga är berättelsen, inte verktyget. Jag har verkligen inget emot Internet, att man läser e-böcker eller lyssnar på ljudböcker”.

JOBDET SOM läsambassadör betyder inte att Andersson ger avkall på sitt författarskap. "Det kommer en ny Nagu-Nalle. Jag vet bara ännu inte riktigt när".

Läsambassadörerna finansieras av Svenska kulturfonden, Svenska folkskolans vänner och stiftelsen **Brita Maria Renlunds** minne medan Sydkustens landskapsförbund är arbetsgivare.

→ Mer info på www.lasambassadoren.fi.

NATTSVART OCH SOLKLART

Flyga och fara, Djur på lur och Nattsvart och solklart är teman hos Rimjam som bjuder på poesi, vers och rörelse för barn mellan 1 och 5 i sällskap av vuxen. Höstens tidtabell hittar du i facebookgruppen Rimjam i Helsingfors.

Richardsgatans bibliotek håller sagostunder med levande musik för barn i åldern 3–6, Tölö bibliotek bjuder högläsning av sagor på tisdagar och den svenska sagostunden på lördagar i Berghälls bibliotek utgår från bilderböcker. Mer info på bibliotekens hemsidor.

OM BLOMMOR OCH HUMLOR

Arbis arrangerar också i höst föreläsningar som tangerar de mest viktiga skilda ärenden. 2.10. berättar "naturvaktaren" Anders Albrecht om pollinerare som bin, humlor, fjärilar och andra insekter och hur vi ska skydda biotoper som är viktiga för våra insekter. 16.10 har författaren Kalle Kniivilä rubriken Vad händer i Ryssland och 23.10 dryftar programledaren Daniel Olin EU och dess prövningar kring brexit, migration, terrorhot och inre splittring.

Trivsamt och tryggt i Tjejevillan

CHILLA OCH SPELA, pyssla och prata. Och bara vara i sällskap av andra tjejer i tonåren. Syftet med Tjejevillan i Luckan på Georgsgatan är helt enkelt att bjuda på ett vardagsrum för flickor mellan 13 och 18.

"Tanken är att flickorna ska ha en trygg plats att komma till. En plats där de kan vara sig själva, har möjlighet att umgås med varandra och också ha tillgång till vuxna. På plats finns alltid ledare som är redo att prata, stöda och hjälpa, säger Sanna Sarkanen och Christina Holm som är ledare i Tjejevillan.

Barnavårdsföreningen driver sedan tidigare en tjejevilla i Grankulla och för ett år sedan startade man Tjejevillan i centrum av Helsingfors. Föreningen fungerar enligt tanken om stärkt föräldraskap – bättre barndom och ett genomgående uppdrag är att stöda barnfamiljer på olika sätt.

Tjejevillan i Luckan har plats i andra våningen, stämningen är skönt avslappnad, det finns mjuka kuddar att sjunka in i, bord som man kan samlas kring för att vara kreativ och rum för mer privata samtal. Killar har inte tillträde, och i det här skedet har Barnavårdsföreningen inte för avsikt att starta motsvarande för pojkar helt enkelt på grund av resursbrist.

"Tjejer i tonåren kan känna sig vilsna, ensamma och osäkra och då är Tjejevillan ett tryggt, hemtrevligt ställe att mötas på. Verksamheten

är inte på något sätt fastslagen enligt ett schema utan lever för dagen och enligt sammansättningen i gruppen tjejer som är på plats.

En av ledarna i Tjejevillan, Julia Widén är inte mycket äldre än flickorna som tittar in, hon skriver studenten i vår men har jobbat med barn och unga redan i ett par år vid sidan om skolarbetet.

"Som vuxen vill jag ha ett yrke med fokus på mänskliga kontakter och Tjejevillan handlar uttryckligen om mänsklighet, om respekt, värme, glädje och samverkan, säger Julia Widén och understryker att Tjejevillan har högt till tak och välkomnar alla flickor mellan 13 och 18. Luckan ligger på Georgsgatan 27 och Tjejevillan är öppen alla torsdagar mellan 15.30 och 19. I konceptet ingår alltid mellanmål så flickorna kan komma direkt efter skolan. Någon avgift uppbärs inte.

Tjejevillan är öppen på torsdagar, välkommen säger Julia Widén, Christina Holm och Sanna Sarkanen.

LEIF WECKSTRÖM

Seniorer på festival

FÖRFATTAREN STAFFAN

BRUUN (bilden) gästar höstens seniorfestival på Arbis och medverkande i det späckade programmet är även kören GAME Ensemble.

Festivalen bjuder på olika verkstäder och föreläsningar kring frågor som berör seniorer. På agendan står skönhet och hälsa, motion och välmående samt kulturella och digitala upplevelser. Allsången kröner stämningen. Seniorfest 5.10 kl. 12–15.

Samsim och svensk fest

SENIORPROGRAMMET PÅ

svenska går i stort i regi av dels seniornätverket, dels samrådet som verkar inom svenska pensionärsförbundet. Plock ur höstens program ger följande:

Ruskavandring i Forsby 2.10 bjuder på njutning av höstens färger i långsamt takt i terräng som även lämpar sig för rollator eller rullstol. Efteråt kaffe och info-torg på Forsby servicecentral. Vid livets gräns är en ny livsbejakande musikteaterpjäs av Anna Brummer och Helena Ryti. Föreställning i Nordhuset 5.11 kl. 14. Sinnesstämningar bjuder på en guidad tur med Anna Finnilä på Villa Hagasund, 26.11 kl. 14.

Svensk festdag på svenska dagen 6.11 med bland andra överborgmästaren Jan Vapaavuori och författaren Kjell Westö. Samsim i Allas den tredje måndagen varje månad med start klockan 10.

Ta vara på chansen – påverka

PROJEKTET OmaStadi går in i det avgörande skedet. Det är i oktober som helsingforsarna har möjlighet att vara delaktiga i fördelningen av 4,4 miljoner euro och därmed i genomförandet av planer som gör din stad bättre, roligare, mer hållbar och tryggare.

Omastadi.fi har sina förebilder i bland annat New York och Paris där stadsborna kan påverka fördelningen av budgetanslag. I Helsingfors är konceptet uppbyggt så att stadsborna har fått komma med förslag och önskemål enligt tanken om att påverka sin livsmiljö. Omkring 4 000 personer lämnade in cirka 1 300 förslag. Därefter vidtog en process där stadsbor och stadens sakkunniga tillsammans granskade och bearbetade idéerna, samtidigt som man också sammanslog flera likartade förslag till planer kring samma tema. I oktober kan man nu rösta på omkring 300 förslag.

Planerna är ordnade i åtta distrikt, sju enligt geografi i till exempel södra, västra respektive östra området och så finns ett gemensamt åttonde som gäller hela staden. Summan på 4,4 miljoner euro är fördelad enligt invånartalet i distrikten.

Nu gäller det att sätta fokus på planerna och rösta på favoriten som ger guldkant i din omgivning.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Även yngre än vuxna får rösta. Rösta får du om du fyller 12 i år eller är äldre. Du som röstar kan välja att påverka både inom ett geografiskt stordistrikt och inom hela staden.

Samtliga planer och indelningen i områden finns att se på nätsidan Omastadi.hel.fi och informationen finns också delvis på svenska. Man röstar på samma nätsida men det är även möjligt att rösta på biblioteken. Planer som får flest röster vinner och om pengarna räcker genomförs också förslag som får lägre placering.

Séamus Holohan,
CEO of The Helsinki
Distilling Company
PHOTO PÄIVI ARVONEN

ENTREPRENEUR MOVES ON WITH DISTILLING BUSINESS

Relocating from Stockholm to Helsinki six years ago, Irish entrepreneur **Séamus Holohan** left behind work in the IT business to found a distillery and bar with partners at the Teurastamo culinary centre of Helsinki, reviving an old tradition in the city. “We’re the first distillery in Helsinki in 100 years,” he says. Holohan gives high marks to Helsinki. He conducts his business well in English, but he emphasizes the importance of knowing Finnish to work successfully in Finland.

Read the whole article by Päivi Arvonen on hel.fi/helsinkilehti

Digitalization builds better Helsinki

HELSINKI HAS A BOLD VISION of being a global city leader in digitalization. Helsinki is earnestly pursuing this vision and driving change, affirms the City of Helsinki’s Chief Digital Officer **Mikko Rusama**, who leads the digital transformation. “Digitalization will permeate all functions of the city,” he affirms.

“Digitalization is a megatrend that changes the world in front of our eyes,” Rusama declares. “Digitalization sneaks into our everyday routines, often invisibly.”

He explains what digitalization means for Helsinki and its citizens: “Our purpose with digitalization is to build a better, increasingly functional city. Digitalization in the city is about making people’s everyday lives easier and increasing wellbeing. It means that services are available when people need them. Digitalization means personalized services and more choice. Digitalization should make Helsinki a more egalitarian city.”

Digitalization enables Helsinki to shift from being reactive to proactive – to anticipate people’s needs. Rusama explains, “For example, if there’s some routine task that everybody has to complete, society should be able to do it for them, such as a preschool application for a child. Health and social services are another sector in which proactive approaches would

Helsinki’s
Chief Digital
Officer **Mikko
Rusama**
PHOTO PERTTI
NISONEN

produce huge advances. Digitalization offers solutions.”

Already, digital technologies help provide virtual care in Helsinki. For example, Helsinki home care customers are contacted and even provided physical therapy via tablets. Chatbots, including NeRo used by mother and child clinics in Helsinki, answer routine questions related to health and wellbeing. Remote medical tests and virtual visits to a doctor are being tested. A new digital health benefit analysis being developed for Helsinki could catch people with various health-threatening conditions and direct them to proper care.

Read the whole article by Johanna Lemola on hel.fi/helsinkilehti

Oodi Director
Anna-Maria Soinivaara.
PHOTO PERTTI NISONEN

Oodi wins an international title

HELSINKI Central Library Oodi has been named the 2019 Public Library of the Year by the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). Oodi was presented the title at the IFLA World Library and Information Congress in Athens on 27 August 2019.

“Oodi was designed together with users. Users embraced Oodi immediately, which is our greatest achievement,” says Oodi Director Anna-Maria Soinivaara.

→ oodihelsinki.fi

Töölönlahti cultural oasis completed

THE FINALIZATION OF THE OODI LIBRARY AREA with a park and playgrounds in summer 2019 completed a decades-long process to develop Töölönlahti into a cultural centre for Helsinki and the whole nation. Töölönlahti progresses further with an increasing focus on free public events open and welcoming to all. “There’ll be more culture, more events and increasingly diverse contents,” affirms **Stuba Nikula**, CEO of Helsinki Events Foundation, which is the biggest user of the Töölönlahti public areas for cultural events.

According to Nikula, Töölönlahti is a demanding complex, which represents the whole continuum of culture in Helsinki, combining the most colossal cultural institutions with a wide variety of culture producers of any size. Helsinki Events Foundation, in charge of the City

A Helsinki
Cup game at
Töölönlahti.
PHOTO VESA
LAITINEN

of Helsinki’s own events, provokes the Helsinki cultural scene by exploring the ends of the cultural continuum. “Events move cultural contents forward,” Nikula says.

Read the whole article by Johanna Lemola on hel.fi/helsinkilehti

Participatory budgeting proceeds to voting

THE CITY OF HELSINKI has allocated 4.4 million euros to the implementation of ideas proposed by citizens for improving the city. Any individual and community have been able to submit ideas, and all Helsinki residents as young as 12 have the right to vote in October 2019 on the ideas considered feasible. The sum is divided among city districts in proportion to population.

→ More information on OmaStadi.hel.fi

Kuvitukset: Minna Alanko

Hei helsinkiläinen! Mihin sinä käyttäisit 4,4 miljoonaa euroa?

OmaStadi on Helsingin osallistuvaa budjetointia, jossa Helsinki käyttää 4,4 miljoonaa euroa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen.

Raha jakautuu alueittain asukasmäärän mukaan, ja viidesosa on varattu koko kaupunkia koskeviin ehdotuksiin. OmaStadissa helsinkiläiset itse ideoivat, suunnittelevat ja päättävät miten kaupunkia muutetaan toimivammaksi ja hauskemmaksiksi.

Tästä liitteestä löydät kaikki äänestettävät 296 suunnitelmaa, joita kaupunkilaiset ovat tehneet alueittain ja koko Helsinkiin.

Lokakuussa äänestetään! Kaikki helsinkiläiset, jotka täyttävät tänä vuonna 12 vuotta (tai sitä vanhemmat) ovat äänioikeutettuja OmaStadissa.

OmaStadissa voit äänestää valitsemallasi alueella ja koko Helsingissä. Äänestäjänä saat jakaa käytettävissä olevan määrärahan oman mielesi mukaan. Voit kannattaa äänelläsi useampaa suunnitelmaa.

Tutustu suunnitelmiin tarkemmin ja äänestä osoitteessa **omastadi.hel.fi**. Äänestä ja innosta muutkin mukaan! Eniten ääniä saaneet suunnitelmat toteutetaan.

Nuorten RuutiBudjetti paukahtaa käyntiin samalta lähtöviivalta!

Nuorten RuutiBudjetista äänestetään myös lokakuussa. Kaikki Helsingin 6.-9. luokkalaiset voivat äänestää siitä, miten kehitetään harrastusmahdollisuuksia, palveluja ja koko Helsinkiä enemmän nuorten näköiseksi. Myös Ruuti-äänestys tapahtuu osoitteessa **omastadi.hel.fi**.

OmaStadi - Invånarna röstar årligen om användningen av ca 4,4 miljoner euro enligt deras egna förslag.

Alla helsingforsare som fyller 12 år under året 2019 och äldre kan rösta i Helsingfors medborgarbudget under oktober 2019. Du kan rösta på en av det valda stordistriktets planer samt en plan som gäller hela staden.

Vänligen bekanta dig med mer information på svenska på omastadi.hel.fi

For information in English please visit omastadi.hel.fi

Mukana suunnitelmia kahdeksasta aihepiiristä:

Rakennettu ympäristö	Ekologisuus
Puistot ja luonto	Liikunta ja ulkoilu
Oppiminen ja osaaminen	Kulttuuri
Terveys ja hyvinvointi	Yhteisöllisyys

omastadi.hel.fi

Helsinki

Pohjoinen 241 860 €

Liikunta ja ulkoilu

Maunulan leikkipuiston ulkoliikuntapaikkojen kunnostaminen **170 000 €**. Ulkoliikuntapaikka kaikenikäisille Itsenäisyydenpuistoon, Oulunkylään **160 000 €**. Trampoliineja yleisiin puistoihin **100 000 €**. Karavaanipolkupyörät päiväkoteihin **130 000 €**.

Yhteisöllisyys

Kesätöitä ja apua kesäaskareisiin **83 000 €**. Trefipaikka ikäihmisille **189 700 €**. Asukaspuistoihin toimintaa kaikille **158 000 €**. Kulttuurikoordinaattori **70 000 €**. Oulunkylästä pohjoisen yhteisöllinen helmi **75 000 €**. Liikuteltava esiintymiskatos ja tekniikka **41 000 €**.

Rakennettu ympäristö

Muraali Oulunkylän jäähallin seinälle **38 000 €**. Muraalitaidetta Ogeliin **90 000 €**. Koirapuisto Pirkkolaan **215 000 €**. Jokeritaidetta: Taidetta läpi linjan **150 000 €**. Maexmontan -puistosta Pohjois-Helsingin tapahtumapaikka **230 000 €**.

Kulttuuri

Oma jooga/tanssinopettaja Pohjois-Helsinkiin vuodeksi **65 000 €**. Avoin ateljee kuvataideharastajille **38 000 €**.

Koillinen 559 680 €

Puistot ja luonto

Edes onkilaitureita **60 000 €**. Maarianmaan puisto ja Valentin Konosen ulkoilureitti **430 000 €**. Tapulikaupungin puistoihin vehreyttä ja toimivuutta **155 000 €**. Puistonpenkkejä Viikinjaukion ja Hallainvuoren ulkoilureitille **93 000 €**. Tapaninvainion rantapuiston kehittäminen **300 000 €**. Save Savela - Pihlajamäen nuorisopuiston kehittäminen **148 000 €**. Puistola vehreäksi **72 000 €**. Puustellin metsän ulkoilureitit **155 000 €**. Kiillepuiston ja Sorsalammen kehittäminen kulttuuri- ja luontokeitaaksi **88 000 €**.

Rakennettu ympäristö

Pukimäen aseman sisäänkäynnin ehostaminen **75 000 €**. Turvaa, Valoa ja Väriä Tapanilaan – TVVT **260 000 €**. Tapanilan asema: rautatien ylittävän sillan kaiteiden korotus **500 000 €**.

Liikunta ja ulkoilu

Ulkokuntosali (HelsinkiGym) Siltamäen urheilupuistoon **200 000 €**. Kuntoportaati Suutarilan täyttömäelle **200 000 €**. Parannetaan Suutarilaa yhdessä! **448 000 €**. Yhteisöllinen lähiliikuntapolku **482 000 €**. Pukimäen liikuntapuiston uudistaminen **250 000 €**. Savelan leikkipuisto **250 000 €**. 2 padel-kenttää Pukimäen liikuntapuistoon **110 000 €**. Puistolan lähiliikuntapaikkojen lisääminen ja parantaminen **200 000 €**. Kuntoportaita ja grillausta lähiluonnossa **230 000 €**. Kuntolaitteet Suuntimopuistoon sekä puiston viihtyisyyden ja virikkeellisuuden parantaminen **95 000 €**.

Yhteisöllisyys

Puistolan yhteisöprojekti "Osallisuuskahvila Nurkka" **103 000 €**. Tapulin asukastila **189 700 €**. Koko kylä harrastaa **170 000 €**. Yhteisötyöntekijä Jakomäkeen **189 700 €**. Fallkullasta kaikenikäisten kohtaamispaikka **413 000 €**. Pukimäen elävoittaminen/yhteisöllistäminen **189 700 €**.

Kulttuuri

Gorillan perillinen - ympäristötaidetta Latokartanon torille **130 000 €**.

Oppiminen ja osaaminen

MAU - Malmi Unity **160 000 €**. Sointula - Pukimäenkaaren peruskoulun musiikin luokka moderniksi soittotilaksi **119 500 €**. 3D-tulostimien hankinta kaikkiin alueen kirjastoihin **52 000 €**.

Terveys ja hyvinvointi

Liikuntaa ja hyvinvointia tukevia palveluita ikäihmisille Koillis-Helsinkiin - Lähelle kotia **50 000 €**.

Puistot ja luonto

Uutelan viljelypalstojen kukoistus yhteiseksi iloksi **173 000 €**. Elämysten Mustavuori **280 000 €**. Broändan puron kunnostuksen suunnittelutyö **40 000 €**. Muistiraitti - merkityksiä kaikille vuosarelaisille **116 000 €**. Uutelan ja Skatan tilan ulkoilualue viihtyisäksi **75 000 €**. Kurkimoision alppiruusu-putaisto **117 000 €**.

Liikunta ja ulkoilu

Puotila liikkuu ja kuntoilee **290 000 €**. Frisbeegolfrata Östersundomiin **210 000 €**. Aurinkolahden uimarannan kivet **50 000 €**. Uimaranta Östersundomiin **200 000 €**. Koululaisten toiveita Itä-Helsingin leikkipuistoihin **35 000 €**. Kallahden talviuintipaikka **46 000 €**. Liikuntapuisto ja ulkoakrobatia-alue Östersundomiin **230 000 €**. Liikuntapuisto Mellunmäkeen **60 000 €**. Hiekkalaiturintien korttelipihan kunnostus toimintaan ja viihtymiseen **50 000 €**.

Oppiminen ja osaaminen

Luova leikkikontti -pilottihanke **155 000 €**. Ympäristökasvatusta viherkatoilla **87 000 €**.

Kulttuuri

Itä-Helsingin paikallishistoria näkyväksi **150 000 €**. ”Mitä iistimpää sitä siistimpää! – yhteisöllistä kulttuuritoimintaa Itä-Helsinkiin **199 000 €**. Kesäteatteripaikka Vuosaareen **550 000 €**. Monitoimitalo Rastiksen juhlasalin päivitys **90 000 €**. 5000 päiväkotilasta teatteriin **150 000 €**. Ympäristötaide paikallisidentiteetin ja historian luovana voimana **595 000 €**. BTF-nuorten hip-hop harrastetila Columbukseen **100 000 €**.

Itäinen 639 650 €

Rakennettu ympäristö

Elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä yhdessä lepakoiden kanssa sulassa sovussa **163 000 €**. Valaistusta Ramsinrannan ulkoilureitille **100 000 €**. Tapahtumasähköpistorasiat Pohjois-Vuosaaren puistoalueelle **45 000 €**. Uusi katuvalaistus Rantakartanontielle **100 000 €**. Lisää siisteyttä Itä-Helsinkiin **113 000 €**.

Yhteisöllisyys

Puotilan olkkari **463 200 €**. Kallahden maja **140 000 €**. Luupin nuorisotila esteettömäksi **150 000 €**. Idän nuorisotilat **35 000 €**. Leikkipuistoruokailu idässä **100 000 €**. Vuosaaren elävä kartano **200 000 €**. Kuningatar **208 000 €**.

Keskinen 519 590 €

Yhteisöllisyys

Asukastila Käpylään **342 000 €**. Vallilan, Hermannin ja koko keskinen alueen toimitilojen kartoitus ja kehittäminen **70 000 €**. Rouhea työtila **125 000 €**. Kurvista kouluun! -yhteisötai-deteos **65 000 €**. Osallistuva nuori - Kallion tulevaisuus! **65 000 €**. Ilmasto- Galleria Konepa-ja-alueelle **72 000 €**. Koskela-Käpylä -alueelle yhteisötyöntekijä **70 000 €**.

Puistot ja luonto

Vanhankaupunginlahden kalastusolot **35 000 €**. Pellervonpuisto (Väinölänkallio) ja muu Käpylä viihtyisäksi **170 000 €**. Arabianrannan keidas **60 000 €**. Syödään yhdessä ulkona **125 000 €**. Kallion liikunnalliset sydänpuistot **155 000 €**. Luontoelämyspolku Annalan tammimetsään **165 000 €**. Hermannin ja Vallilan puistojen kehittäminen **110 000 €**. Vanhan-kaupunginlahden rannat ja palvelut **50 000 €**. Elinkaaripuisto Toukolan rantapuistoon **220 000 €**.

Rakennettu ympäristö

Valoisampi ja viihtyisämpi Itä-Pasila **228 000 €**. Alppilan kuuskulmasta viihtyisä kaupunkiaukio **40 000 €**. Tapio Wirkkalan puiston viereisen jalkakäytävän valaistus **35 000 €**. Estetään luonnonkivillä laitton pysäköinti Alppipuistoon ja luodaan asukkaille viihtyisyyttä **35 000 €**. Kaupunkilaisten keidas **500 000 €**. Turvallinen ja viihtyisä Puu-Vallila **110 000 €**.

Liikunta ja ulkoilu

Unelmien päiväkotipiha - Pääskylän piha kuntoon! **77 000 €**. Porukat pihalle Hermannissa **420 000 €**. Kuntolaitteita ja ohjattua liikuntaa Arabianrannan liikuntapuistoon **300 000 €**. Koripallokenttä Hämeentien sillan alle **50 000 €**. Tekonurmikenttä arabian peruskoulun viereiselle hiekkakentälle **435 000 €**. Lähiliikuntapaikka Alppilaan **315 000 €**. Liikunnallinen kaupunkikuva **320 000 €**.

Kulttuuri

Koe Koskela! **93 000 €**. Luku- ja kirjastonurkkaus ja biljardipöytä Redin Olohuoneeseen **78 000 €**.

Terveys ja hyvinvointi

Sydäniskurit kaikkiin kaupungin toimipisteisiin ensiapukoulutuksen kera **300 000 €**. Hyvä mieli - mielenterveyden kohtaamispaikka Oodi-kirjastoon **93 702 €**. Terve nuori hanke - Stadin skidit kokkailee **300 000 €**. Ohjattua liikuntaa iäkkäille ja muille asukkaille lähellä kotia **50 000 €**.

**Äänestä myös
koko Helsingin
suunnitelmia!**

Oppiminen ja osaaminen

Kaksikielisyyskoordinaattori **88 800 €**.
Lasten Metsä - Helsingin luontoleikkipuisto **250 000 €**.
Kesätyöseteli 8.luokkalaisille **600 000 €**

**Koko Helsinki
880 000 €**

Rakennettu ympäristö

Koirankakkapusseja ja roskiksia Helsinkiin **40 000 €**. Filla-roiva stadi **200 000 €**. Roskiksiin pullo- /tölkkelineitä Kööpenhaminan malliin **50 000 €**. Kampanja roskaisuutta vastaan **100 000 €**. Electric Helsinki **330 000 €**. Tavarafillareita kirjastoihin **94 000 €**. Neuvottelija vuokratonteilla olevien koulujen ja päiväkotien pihaprojektien vauhdittamiseen **67 000 €**.

Lisää penkkejä, puita ja roskiksia **120 000 €**. Digitaaliset ilmoitustaulut kaupungin ja kaupunginosien ilmoituskäyttöön **217 000 €**. Säänkestäviä ja siirrettäviä istuskelupenkejä aukioille ja puistoihin **400 000 €**. Kaupungin uimaranat esteettömiksi **540 000 €**.

Ekologisuus

KiPi Tavarankierrätyspisteitä Helsinkiin **290 000 €**. Tarpeelliset tavarat käyttöön - helposti ja edullisesti **120 000 €**. Korttelipihat takaisin! **121 000 €**. Hiilifixu taloyhtiö -kampanja **200 000 €**. Ekologisen elämän tavan juurruttaminen **172 000 €**.

Kestävä Helsinki - Ilmastonmuutoskampanja nuorille **107 000 €**. Kasvipohjaiset juomat vaihtoehdoksi päiväkoteihin ja kouluihin **100 000 €**. Ekologisen elämäntavan henkilökohtainen valmentaja **150 000 €**. Bättre sopsortering i skolor **63 000 €**.

Kulttuuri

Digitaalinen näyttämö, platform, koko kaupungille **444 600 €**. Kulttuuri kylä tapahtuma **39 600 €**. Paras päivä ikinä- lasten Helsinki-päivä **67 500 €**. Vuoden auringot **100 000 €**. Helsingin kaupunginosat turistikohteiksi **150 000 €**.

Kaupunkitapahtumien varustelainaamopalvelut ja siirrettävä esiintymislava tapahtumiin **200 000 €**. Helsinki International Public Library **250 000 €**. VuodenAikaJuhlia Sopiviin Paikkoihin Kortteleiden Katveessa **335 000 €**.

Yhteisöllisyys

Joukkorahoitusta hyville ideoille **274 500 €**. Löydä kiireetön kaupunki - paikkoja, tapah-tumia ja ideoita **90 000 €**. Kohtauttaja - yksinäiset yhteen! **93 700 €**. Yhteiset siirrettävät harrastustilat **50 000 €**. Tilaluotsi **100 000 €**. Asukkaiden ja kaupun- ginosien tarinat mukaan kansalliseen kau- punkipuistoon **165 750 €**. Puutyötilat avoi- miksi kaikille kaupunkilaisille **112 000 €**.

Selkostadi - Toimivin ja saavutettavin kau- punki! Den bäst fungerande och mest tillgängliga staden! **147 000 €**. Social media challenge by teens for teens (idea 240&262) **45 000 €**. Multilingual and parti- cipative Helmet platform - Monikielinen ja osallistava Helmet-alusta **430 000 €**. Kai- kille kaupunkilaisille avoin nikkariverstas **430 000 €**. Social Network for Elderly Immigrants **193 702 €**.

Yhteinen Stadi -sertifikaatin kehittäminen **81 500 €**. Koulujen käsityöluokat harras- tuskäyttöön **70 000 €**. Ikääntyneiden osalli- suuskyyti "Osku" **183 700 €**. Indoor play- grounds on winter for families **155 000 €**. Yksinäisten vertaistukiryhmät **93 700 €**. Discrimination of Immigrants in the Private House Rental Market in the Helsinki Region **80 000 €**.

Liikunta ja ulkoilu

Indoor playgrounds on winter for families **155 000 €**. Ohjattua liikuntaa iäkkäille ja muille asukkaille lähellä kotia **50 000 €**. Kaupunkien uimarannat esteettömiksi **540 000 €**.

Puistot ja luonto

Helsinkiläisten kerrostaloasukkaiden kukitustalkoot **399 000 €**. Ulkoilu etuusalueilla **50 000 €**. Puita lisää Helsinkiin **35 000 €**. Puotalkkarit taimenpurojen elvyttämiseen & kalaneuvontaan **300 000 €**. Kota Kes- kuspuistoon - luonnossa liikkujan tukikohta **300 000 €**. Kaupunkimetsävuosi **280 000 €**.

Nurmikot kedoiksi ja syötäviksi puutarhoiksi - apua ilmastolle ja lajien monimuotoisuudelle **100 000 €**. Syötävät puistot hyötykasveista **50 000 €**. Strada - maisemakävelyreitti Helsingin halki **201 000 €**. Lisää kiinteitä grillipaikkoja Helsingin puistoihin ja uimarantoi- lle **500 000 €**.

Paljasjalkapuisto **95 000 €**. EläinYstävällisiä Kasvi-is- tutuksia **150 000 €**. Puistojen ja uimarantojen puupat- saiden kunnostus ja lisääminen **40 000 €**.

Apua ja lisätietoja saat stadiluotseilta

Pohjoinen: Ella Tanskanen

Koillinen: Outi Rissanen

Itäinen ja Östersundom: Belinda Barbato

Keskinen: Antti Sarpo

Kaakkoinen: Pauli Saloranta

Eteläinen: Jarkko Laaksonen

Läntinen: Silja Lindblad (fin/sve)

etunimi.sukunimi@hel.fi

Grillikatokset Laajasalon, Hevossalmen, Jollaksen, Tuorinniemen ja Kivinokan uimarannoille **140 000 €**.
Tiiliruukinpuiston kunnostus **100 000 €**. Viihtyisät puistot ja hoidetut metsäalueet Laajasalossa ja Tam-
misalossa **161 000 €**. Herttoniemenrannan puistoihin lisää LED katulamppuja ja penkkejä **115 000 €**.

Ekologisuus

Kulttuuri

Yhteisöllisyys

Liikunta ja ulkoilu

Rakennettu ympäristö

[illegible]

Läntinen 613 200 €

Puistot ja luonto

Kuusikallion (Kuusitie-Pihlajatie 49) maisemointi ja kalliotontin palauttaminen entiseen loistonsa **50 000 €**. Ryytimaan puiston kunnostus **105 000 €**. Haagan puron vesiekosysteemi tutuksi **125 500 €**. Haagan kulttuuri- ja historiareitti - opi historiasta puistoreitin kautta **52 000 €**. Urbaanit nuotiopaikat **120 000 €**. Mätäjokilaakson helmet – opastettu ulkoilureitti Mätäjoen varrelle **570 000 €**. Valpurinpuisto aktiivinen ja yhteisöllinen keidas Meilahdessa **300 000 €**.

Koskipuiston ja Tali golfin ympäristön viihtyisyys **115 000 €**. Jyrkinpuisto paremmaksi ja ympäri vuoden liikuttavaksi! **120 000 €**. Kirsikka-puisto (tai kirsikkakumpare) **100 000 €**. Kaupunkiviljelyn alkeita yhdessä oppimassa **35 000 €**. Mörssäriaukio maununnevalaisten yhteiskäyttöön! **90 000 €**. Grunda ett arboretum med tillhörande vandringsstig **140 000 €**. Pajamäen poluilta Aurinkokunnan keskukseen: lähiluonto tutuksi ja toimivaksi **300 000 €**. Kaupungin parhaat paikat: löydä, ihastu ja vinkkaa kaverille! **35 000 €**.

Rakennettu ympäristö

Selvitys Ruskeasuon lankarullakioskin siirtämisestä Ratsaspuistoon **70 000 €**. Kulkureiteille turvallisuutta ja viihtyisyyttä valaistuksella sekä katutaiteella **180 000 €**. Turvallinen koulureitti **52 500 €**. Noin 600m pitkän ahkerassa käytössä olevan rantapolun valot turvallisuuden ja iltaikäytön lisäämiseksi **84 000 €**. Thalian aukion parannustyöt **120 000 €**. Reimarlassa valoa ja maalia lasten kulkureiteille ja kohtauspaikkoihin **60 000 €**. Piikapuiston alueen rakennukset kaipaavat ehhostusta **115 000 €**.

Kulttuuri

Pop-up-ulkoilmaelokuvateatteri Malminkartanon täyttömäen alueelle **91 500 €**. Unelmien Kannelmäki **73 000 €**. Malminkartano Block-Party **52 000 €**. Esteetön kulttuuribussi saattajien kera **150 000 €**.

Yhteisöllisyys

Asukastalo Kannelmäkeen **460 000 €**. Asukastalo Pohjois-Haagaan **80 000 €**. Yhteinen asukastila **126 925 €**. Yhteinen yhteisökoordinaattori Etelä-Haagaan ja Pikku-Huopalahden, asukastila Etelä-Haagaan **100 800 €**.

Liikunta ja ulkoilu

Airsoft-kenttä **50 000 €**. Uusi lähiliikuntapaikka Etelä-Haagaan **250 000 €**. Rakennetaan Laajasuon urheilupuiston yhteyteen pukeutumis- ja WC-tilat **380 000 €**. Ulkokuntoiluvälineitä Pikku Huopalahden puistoon **95 000 €**. Pitäjänmäen urheilukentän huoltorakennuksen ja katsomoalueen kunnostus **250 000 €**. Perheystävällinen frisbeegolfrata Malminkaratanonhuipun maastoon **110 000 €**. Pajamäkeen uusi lähiliikuntapaikka **200 000 €**. Lähiliikuntapaikka Konalaan Riukuharjulle **190 000 €**.

OmaStadi äänestys tapahtuu lokakuussa osoitteessa omastadi.hel.fi.

Kaikki tänä vuonna 12 vuotta täyttävät, ja sitä vanhemmat helsinkiläiset ovat äänioikeutettuja.

Äänestäjäksi voit tunnistautua verkkopankkitunnuksillasi tai mobiilivarmenteella. Koululaiset äänestävät wilma-tunnuksilla. Jos tarvitset apua tai sinulla ei esimerkiksi ole verkkopankkitunnuksia, voit äänestää ja saada apua OmaStadi -äänestyspisteissä kirjastoissa:

Keskiviikkoisin (9.-30.10.) klo 15-18: Laajasalo, Itäkeskus, Kannelmäki, Etelä-Haaga ja Kallio

Torstaisin (10.-31.10.) klo 15-18: Pasila, Töölö, Maunula, Vuosaari ja Malmi

Lisäksi keskustakirjasto Oodin Helsinki-infossa on äänestyspiste auki koko lokakuun ajan: ma-to klo 9-18, sekä pe klo 10-18.

Tarkista kaikki tuetun äänestämisen paikat sekä tapahtumat osoitteesta omastadi.hel.fi.

Tule tutustumaan suunnitelmiin ja suunnitelmien tekijöihin, sekä kuulemaan lisää osallistuvasta budjetoinnista OmaStadi Expo -tapahtumaan lauantaina 5.10. klo 10-13 keskustakirjasto Oodiin!

OmaStadi Expo
la 5.10.2019 klo 10-13
Keskustakirjasto Oodi

Löydä tapasi liikkuu -sivustolta saa runsaasti erilaisia vinkkejä liikkumismahdollisuuksista. Vinkkejä on niin aktiivitreenaajille kuin arkiliikkujillekin.
→ helsinkiliikkuu.fi/loydatapasiliikkuu

Viaporin Kekrissä voi nauttia monipuolisesta ohjelmasta, kuten musiikista, taiteesta, performansseista, ruuasta ja juomasta. Kuvassa palaa kekripukki.

Polta murheesi Viaporin Kekrissä

Aki Laurokari
Arttu Kokkonen

KUN talvi ja pimeys tulevat joka tapauksessa, kannattaa ne toivottaa tervetulleeksi. Tällä ajatuksella on liikkeellä Suomenlinnassa 2. marraskuuta järjestettävä Viaporin Kekri -tapahtuma.

Nyt viidettä kertaa järjestettävä Viaporin Kekri syntyi Suomenlinnan hoitokunnan tapahtumakoordinaattori **Paula Lappalaisen** mukaan pohdinnasta, miten Suomenlinnasta saataisiin elämyksellinen käyntikohde koko vuodeksi. Tarkoitus on tutustuttaa kävijä Suomenlinnaan uudesta näkökulmasta.

”Suomenlinnassa tunnelmat, maisemat ja elämykset vaihtelevat vuodenaikojen mukaan, eli vierailu linnoitusmaalla marraskuussa on ihan erilainen kokemus kuin kesäaikaan”, Lappalainen kertoo.

VIAPORIN Kekri -tapahtumassa avataan yleisölle normaalisti suljettuja paikkoja ja tuodaan tarinallisia ja elämyksellisiä keinoja Suomenlinnan historiasta synkkiä puolia esiin.

”Kaikki ohjelmat eivät ole menneisyyden tapahtumiin perustuvia vaan osa ohjelmallisista toimenpiteistä on moderneja tulkintoja tai fiktiota”, Lappalainen sanoo.

Koska synkkää puolta tuodaan esiin, ei kaikki ohjelma sovellu perheen pienimmille. Ketään

ei silti ole tarkoitus pelotella, ja tarjolla on ohjelmaa myös koko perheelle.

”Viaporin Kekri ammentaa kekri teemasta, eli järjestetään isot pidot, sadonkorjuujuhla, jossa juhlietaan valoisaa alun loppumista ja pimeyden alkua”.

OHJELMA hieman vaihtuu vuosittain, mutta eräs oleellinen perinne säilyy: kekripukki poltetaan joka vuosi.

”Sen mukana palavat surut ja murheet tai vaan tuuliin. Se on vahva osa tapahtumaa, että ihmiset voivat tuoda murheensa ja surunsa Suomenlinnaan, kirjoittaa ne paperille ja polttaa ne ihan konkreettisesti”, Lappalainen kertoo.

OHJELMASSA on luvassa muun muassa teemallisia kävelykiertoja, kuten Suomenlinnan synkkää historiaa esittelevä Kurja Viapori ja linnoituksen pimeyttä ja tähtitaivaan ilmiöitä yhdistelevä opastettu kävely pimeälle Kustaanmiekalle. Valotaitteen seuran FLASH2-näyttely valaisee pimeitä ja suljettuja tiloja. Suomenlinnan kahvilat ja ravintolat ovat auki.

Viaporin Kekri järjestetään yhteistyössä Suomenlinnan hoitokunnan, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun, linnoituksen palveluntarjoajien sekä ulkopuolisten ohjelmapalvelun tarjoajien kanssa.

Viaporin Kekrin ohjelma:
viaporinkekri.fi

19.11. kello 14
Tulevaisuuksien Vuosaari
-luennolla pohditaan, mitä erilaisia suunnitelmia Vuosaareen on eri aikakausina ideoitu ja mitkä hankkeet eivät koskaan toteutuneet. Entä millainen olisi unelmien Vuosaari? Luennoitsijana FM Matti Lipponen. *Vuotalo, Vuosali, 1. krs (Mosaiikkitori 2).*

27.11. kello 13
Kulttuurikulma: Miksi Helsinki oli Ruotsille tärkeä kaupunki 1500-luvulla?

Dosentti Seppo Aalto pitää kaksi luentoa, joissa tarkastellaan vuonna 1550 perustetun Helsingin eloonjäämiskamppailua ja merkitystä Ruotsille.
27.11. Helsinki, haave kansainvälisestä suurkaupungista.
4.12. Satamakaupunki. Paikkana *Stoa, (Turunlinnantie 1).*

Lisätietoja
Helsingin työväenopiston ohjelmasta saa näistä osoitteista:
→ hel.fi/tapahtumat ja ilmonet.fi

Isosaaren luontoa esitellään Stoassa lokakuun 22. päivä.

110TH STREET PRODUCTIONS

27.9. Ensi-ilta, 28.9. klo 19, 1.10. klo 19, 8.10. klo 14, 23.10. klo 19

Yli rajan*Kanneltalo*

Jonna Järnefeltin ja Jukka Nylundin musiikkiesitys sisältää henkilökohtaista ja suoraa tulkintaa rajojen ylityksestä, suorittamisesta, läheisriippuvuudesta ja luopumisesta. Liput 15/12 € ilta-, 6 € päiväesitys.

Koko syksyn**Taidegalleria naapurissasi***Stoa*

Kuukausittain vaihtuvia näyttelyjä Stoa galleriassa ja parvela. Vapaa pääsy.

Maksuton maanantai*Kanneltalo*

Ohjelmassa mm. yhteislaulua ja musiikkiklubeja. Ohjelma esitetään kahvilan stagella elokuvia lukuun ottamatta. Vapaa pääsy.

Uusia ja klassikoita*Malmitalo*

Kino Helioksessa näytetään uusimpia lasten ja aikuisten elokuvia. Myös Kuukauden klassikko-sarja. Liput 0–7 €.

Syyskuu**28.9. saakka****Krunikan festareille ehtii vielä**

Teemana musiikin, kirjallisuuden, kuvataiteen ja esittävän taiteen tekijät. Lisätietoa: krunikanfestarit.org

27.9., 25.10. ja 22.11. klo 19**Cai Sana Soi?***Caixa*

Säestetty runoklubi. Lopuksi open mic. Iltojen emäntänä sanataiteilija/runoilija Venla Moisala. 27.9. Juho Kuusi ja Lauri Liero, 25.10. Mari Laaksonen ja Jonne Piltonen, 22.11. Saku Lillukka ja Iiris Laisi. Liput 10/5 €.

Öljysäiliö 468

LAURI RÖTKÖ

28.–29.9. ja 5.–6.10. klo 18–21**Valotaideteos 468 auki**

Yleisö voi ilmaiseksi vierailla Kruunuvuorenrannassa valotaideteilija Tapio Roseniuksen suunnittelemassa Öljysäiliö 468 -valotaideteoksessa. Sääristolaivastonkadun pohjoispäästä on kävelyreitti (400 m) teokselle.

28.9. klo 19

Helsinki-Cotonou Ensemble
Vuotalo

SONJA Pajunojaa jännitti paljon, kun hän haki Arielin rooliin.

”Ariel on niin tuttu ja rakas hahmo jo lapsuudesta, että se sai haluaamaan roolia vielä enemmän”, Pajunoja kertoo.

Arielin rooli *Pienessä merenneidossa* onkin 27-vuotiaan Pajunojan ensimmäinen päärooli Helsingin kaupunginteatterissa.

”HKT:lla ollut aivan mahtava ilmapiiiri ja ihan mielettömät puitteet. Tämä on niin valtava produktio, että tuntuu etuoikeutetulta olla mukana”.

Musikaali on ollut haastava tehdä, ihan teknisestikin. Merenalaisen maailman tuominen näyttämölle ei ole ollut ihan yksinkertaista. ”Parissa kohtauksessa minut nos-

tetaan vajereilla ilmaan. Eli valjaisa on roikuttu ja tämä tuo omat haasteensa! Samoin pyrstön kanssa käveleminen, varsinkin kun meitä on kahdeksan merenneitoa samassa kohtauksessa. Pitää osata sumplia menemään!” Pajunoja nauraa.

”On ollut haasteita, mutta rakastan niitä!”

Mitä katsoja voi odottaa, kun tulee katsomaan Pientä merenneitoa?

”Teatterin taikaa, upeaa visuaalista elämystä, tunteita ja koskettavaa tarinaa”.

Pieni merenneito Helsingin kaupunginteatterissa 31.12. asti. Liput: 31–88 euroa. Lisätietoa: hkt.fi.

Yhtyeen musiikki on suoraan tanssisuoneen iskevä yhdistelmä beniniläisiä voodoo-uskonnota ammentavia perinnerytmejä, afrobeatia, jazzia ja funkia. Yhtyeen vuoden viimeisin Suomen-keikka. Liput 15/10 €.

28.–29.9.**Nukketeatteriviikonloppu***Annantalo*

Metropolitan Puppets -festivaalilla työpajoja, esityksiä ja ylätyskiä. Osaan esityksistä vapaa pääsy, osaan on liput 10 €.

Lokakuu**2.10. klo 17–22**

10-vuotisjuhlat nuorisotalolla
Arabian nuorisotalo
(Arabianpolku 1)

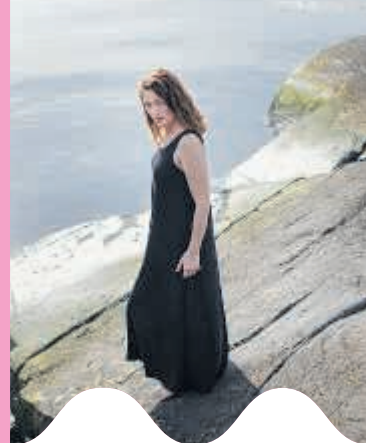
I Am What I Am -tapahtuma sisältää nousevia nimiä, komiikkaa, nuorten omia bändejä ja niin edelleen.

3.10. klo 19, 4.10. klo 14 ja 5.10. klo 19**Valmiina muistamaan***Kanneltalo*

Näytelmä perustuu näyttelijä Eeva Litmasen sukutarinaan ja vie katsojan sisällissodan pyörytykseen Suomen itäiselle rajalle. Liput 15/12 € ilta-, 6 € päivänäytös.

3.10.–1.11.**Kaupunginmuseon kävelykierroksia**

Museo järjestää pitkin syksyä erilaisia kävelykierroksia. Mukana esim. Katajanokan

JOUNI HARALA

jugend-kävelykierros (3.10.), Signe Brander-kierros (23.10.) ja Töölöstä tuonpuoleiseen-kummituskävely (1.11.). Lisätietoa: helsinginkaupunginmuseo.fi/tapahtumat

10.–20.10.**Huvipuisto****sädehtii valossa***Linnanmäki*

(Tivolikuja 1)

Valokarnevaaleilla huvipuisto syttyy kirkkaaseen valoloistoon.

HANNU HUHTAMO

Race Horse Companyn Chevalier.

12.10.–19.11.**Monipuolinen sirkussyksy***Stoa*

12.10. ja 13.10. Race Horse Companyn Chevalier on keppihevossirkusta akrobatialla höystettynä. 27.10. pikkuisia katsojia viihdyttää Pikku Papun Musiikkisirkus. Mukana sirkusryhmä Blind Gut Company & Pikku Papu Orkesteri. 15.11., 17.11. ja 19.11. Agit-Cirkusryhmän nuorille ja aikuisille suunnattu teos 2+2+2 leikittelee naisten ja miesten rooleilla. Liput 6–15 €. Esiintymisajat: stoa.fi

14.10.–18.11. klo 18**Maanantaileffoja***Vuotalo*

Sarjassa nähdään ajankohtaisia ja maksuttomia art house -elokuvia maanantaisin. Vapaa pääsy. Ohjelma: vuotalo.fi

20.10.2019 saakka**Peittelemättä mutta kunnioittavasti***HAM mix*

Vanhuus-näyttely koostuu piirustuksista, grafiikanlehdistä, installaatiosta ja videoista. Esillä on kaikkiaan 37 teosta kymmeneltä taiteilijalta. Vapaa pääsy.

24.10., 21.11., 12.12. klo 18**Hauskoja lähiöilmiöitä****– stand-up-ilta***Caixa*

Kansainvälisen huumorin näyteikkuna tuo Caisaan stand-

Lisää
tapahtumia

hel.fi/
tapahtumat

myhelsinki.fi

1885
Helsingin kaupungin taidekokoelma sai alkunsa. Kaupunginvaltuusto vastaanotti runoilija Johan Ludvig Runebergin muistopatsaan.

Toiminta
taidemuuseuma alkoi
1976
Nykyiset
näyttelytilat
avattiin 1999
Tennispalatsissa.

225 170
kävijää suosituimmassa
näyttelyssä Yayoi Kusama:
In Infinity
(7.10.2016–22.1.2017).

9 700
teosta kokoelmassa.
Osa kokoelmasta esillä
julkisilla paikoilla.

Viime vuosien
kävijäkeskiarvo vuodessa **200 000** **35**

RIKU PIHLANTO

upin ammattilaisia ja harrastajia. Iltamien isäntänä toimii rap-artistinakin tunnettu Seksikäs Suklaa. Liput 10/5 €

25.10.–3.11.

Taidekoulu valtaa museon

Amos Rex
Schooooooooool With Many Holes kutsuu kävijöitä tutkimaan, ajattelemaan ja tekemään taidetta. Osallistu seitsemän taiteilijan järjestämiin työpajoihin sekä erilliseen konferenssiin. Mukana: Ofri Cnaani sekä Warda Ahmed, Minna Henriksson, Tellervo Kalleinen, Jim Prevett, Vidha Saumya / Museum of Impossible forms ja Caroline Suinner/Ruskeat Tytöt. Vapaa pääsy.

27.10. klo 16.00

Louisa Lyne & Di Yiddishe Kapelye

Savoy-teatterin sali
Louisa Lyne on jiddiškulttuurin skandinaavinen helmi. Liput 47/27/15 €. Premium 57 €

30.10. klo 19.00

Ed Motta – Timo Lassy

Savoy-teatterin sali
Brasilialainen laulaja-pianisti Ed Motta ja suomalainen saksofonisti-säveltäjä Timo Lassy yhtyeineen. Liput 57/47/15 €. Show&Dinner 92/82/50 €. Premium 77/112 €.

Marraskuu

10.11. klo 13

Cirque des Puces: Astra

Annantalo
Nyky sirkusesitys 5–12-vuotiaille. Työpajassa on kolme osaa: akrobatiikkaa, jonglöörausta sekä kehomusiikkia. Esityksen kesto 35 min, työpaja 25 min. Max osallistujamäärä 18 lasta vanhempineen. Liput 10 €

12.–16.11.

Kulttuurikaappi-illamat

Malmitalo
Erilaisuutta juhlistavien Kulttuurikaappi-iltamien ohjelmassa on elokuvia, Drag Bingo, stand upia, musiikkia, teatteria ja pal-

Silakkamarkkinat ilahduttavat Kauppatorilla lokakuista Helsinkiä.

EETU AHANEN

Stadin Silakkamarkkinat – Lämminhenkinen ja maanläheinen

Merellisiä herkkuja, saaristolaisleipää ja villavaatteita. Ainakin niitä saa Silakkamarkkinoilta, jotka järjestetään Kauppatorilla 6.–12.10. Kyseisiä markkinoita on vietetty tietyvästi jo 1700-luvulta.

Stadin silakkamarkkinoiden tuottaja **Laura Rautkallio-Salmi** kehuu Silakkamarkkinoita lämminhenkiseksi ja maanläheiseksi tapahtumaksi aivan Helsingin keskeisemmällä paikalla.

“Tapahtuman ydin on kalas-

tajat ja se silakka tietysti ja tänä vuonna keskitymme kirkastamaan tapahtuman ydintä, eli kalastusta, silakkaa, Itämeren asioita ja merellisyyttä”, Rautkallio-Salmi kertoo.

Uutta on tänä vuonna koleraltaalle tuleva Vinga-majakkalaita, jossa on erilaista musiikki- ja kulttuuritoimintaa. Tänä vuonna tapahtuma on ensi kerran Helsingin tapahtumasäätiön tuotantona.

Maimu Brushwood on mukana Kulttuurikaappi-iltamissa.

jon muuta – kaikissa sateenkaaren väreissä! Liput: 0–15 €. Lisätiedot: hgt.fi & malmitalo.fi

13.11. klo 18–20

Ellen Thesleffin elämä ja taide-paneelikeskustelu

Oodi
Keskustelun vetää HAMin Thesleff-näyttelyn kuratoinut Hanna-Reetta Schreck.

15.11. ja 16.11. klo 19

One World, One Stage – Tribute to the Queen of Soul

Aretha Franklin

Caixa
Läpileikkaus edesmenneen soul-kuningattaren ohjelmistosta. Upeita laulusolisteja säestää Mosabacka Big Band kapellimestari-naan Markku Renko. Liput 15/10 €

17.11. klo 13–16

Taideneuvola 10 vuotta

Annantalo
Synttäreiden kunniaksi Annantalo tarjoaa juhkakansalle hauskoja työpajoja. Päivän päätteeksi klo 15–16 irrotellaan mustan valon diskossa. Vapaa pääsy.

21.–22.11.

Slush 2019

Slush on vuosittain järjestettävä kasvuyritys- ja teknologia-alan tapahtuma. Lisätietoa: slush.org

22.11. ja 23.11. klo 19

Fado Flamenco

Savoy-teatteri
Fado Flamenco on portugalilaisen fado-musiikin ja espanjalaisen flamencotanssin maaginen yhdistelmä. Liput: 47/27/15 €, Premium 57 €.

Minun tärppini

Tiina Merisalo
Museonjohtaja
Helsingin kaupunginmuseo

1.

Mieliala – Helsinki 1939–45

Itselleni syksyn tapaus on kaupunginmuseon ja HAMin yhteinen näyttelyhanke Mieliala – Helsinki 1939–45. Sotavuosien Helsingin henkistä ilmapiiriä, ilmettä ja kulttuurielämää käsittelevän näyttelyn on kuratoinut FT, kirjailija Anna Kortelainen. Luvassa jotakin ennennäkemättöä! 18.10. alkaen Tennispalatsissa ja Hakasalmen huvilassa.

2.

Pariisin Kevät

Itähelsinkiläisenä vinkkaan Vuotaloa, missä esiintyy supersuosittu, Pariisin Kevät. Bändiä luonnehditaan ilmiöksi, joka ”yhdistelee unenomaisia tunnelmia katkeransuloiseen melankoliaan ja hurmoksellisen tanssittaviin melodioihin.” *Vuotalo 4. lokakuuta.*

3.

Jäntti & Venna: Ballantine Scale

Teatterin ja esittävien taiteiden tarjonta on syksyllä aina rikasta. Itseäni kiinnostaa myös uusi sirkus, joten kolmas vinkkini onkin Cirkon Jäntti & Venna: Ballantine Scale, jonka esitykset ovat loka-marraskuussa. Esitys yhdistelee Ilona Jäntin ilma-akrobatiaa Aino Vennan musiikkiin ja kutsuu tutkimaan yön ja päivän taitekoh-
taa valkeaan telttaan meren äärelle. *Cirko (Kaasutehtaankatu 1)*

Itäkeskuksen keskeisimpien alueiden ja Puotilan metro-
aseman seudun suunnittelukilpailun ensimmäinen vaihe
päättyy 25.10. Sen jälkeen kilpailuehdotuksia voi katsella
ja kommentoida:

→ itahelsinginkeskusta.com

Osallistu ja vaikuta

Voit vaikuttaa monella tavalla
oman kotikaupunkisi kehittämiseen.

PERTTI NISONEN

? Kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteita, mutta mikä aloite oikeastaan on?

99 Kaupunginvaltuuston jäsenet tekevät aloitteita, mutta itse asiassa kaikki helsinkiläiset ikään katsomatta ja Helsingissä toimivat yhteisöt ja säätiöt voivat tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevis-
sa asioissa. Aloite on ehdotus siitä, että kaupunki edistää sen toimintaan liittyvää asiaa. Aloitteen voi tehdä Kuntalaisaloite.fi -verkkopalvelun kautta tai lähettämällä aloitteen kaupungin kirjaamoon.

Kaupunki vastaa aina aloitteen tekijälle. Kaupunginvaltuusto on kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin, mutta se on siirtänyt toimivaltaa kaupungin muille toimielimille ja viranhaltijoille. Vastauksen aloitteeseen antaa se viranomaisen, jolle esitetyn asian toimivalta kuuluu. Jos helsinkiläinen tekee aloitteen esimerkiksi kadun nimen muuttamisesta, asia päättyy kaupunkiympäristön toimialan harkittavaksi.

Aloitteeseen annetussa vastauksessa kerrotaan mihin toimenpiteisiin tullaan ryhtymään tai perustellaan miksi ei ryhdytä. Olennaista on se, että aloitteessa esitettyä asiaa on selvitetty ja että avoimesti selostetaan, miksi vastauksessa esitettyihin johtopäätöksiin ollaan päädytty. Aloitevastaus ja aloitteen johdosta toteutettavat toimenpiteet ovat kaksi eri asiaa. Siksi myönteinen vastaus ei yleensä yksin riitä aloitteen toteuttamiselle, sen jälkeen tarvitaan vielä muita päätöksiä asioiden toteuttamisesta.

Valtuutettujen aloitteisiin tulleet vastaukset käsitellään kaupunginhallituksessa. Jos vähintään 15 valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, se käsitellään kuitenkin kaupunginvaltuustossa. Valtuustoryhmien aloitteet käsitellään aina valtuustossa. Lisäksi kaupunginvaltuusto käsittelee kaksi kertaa vuodessa nuorten aloitejärjestelmän kautta tehtyjä aloitteita sekä kuntalaisien aloitteita asioissa, joiden toimivalta on edelleen valtuustolla.

Valtuusto tai muu toimielin voi käytännössä tehdä kaksi asiaa: hyväksyä aloitteeseen valmistellun vastauksen tai palauttaa se valmistettavaksi uudelleen. Palauttamisesta joudutaan tavallisesti äänestämään. Valtuusto ei siis sinänsä pääätä suoraan aloitteissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta. Aloitteita kuitenkin edistetään lähtökohtaisesti valtuuston kannan mukaisesti. Myönteisen vastauksen saaneen aloitteen toimenpiteet eivät välttämättä toteudu heti eikä aina sellaisenaan. Pallo on kuitenkin lähtenyt pyörimään.

Nopeampi tapa vaikuttaa kaupungin toimintaan on antaa palaute palauttejärjestelmän kautta. Palautetta voi antaa Helsinki-sovelluksella, nettisivulla hel.fi/palaute tai sähköpostilla helsinki.palaute@hel.fi.

Lauri Menna
Kaupunginvaltuuston
sihteeri

Mitkä ovat vammaisneuvoston tehtävät ja miten se toimii?

99 Vammaisneuvosto on kuntalakiin perustuva kaupungin asiantuntija- ja vaikuttajaelin. Vammaisneuvosto seuraa kaupungin vammaisia koskevaa päätöksentekoa. Vammaisneuvoston tärkein tehtävä on auttaa kaupunkia tekemään sellaisia päätöksiä, jotka parhaalla mahdollisella tavalla huomioivat vammaisten ihmisten oikeudet ja yhdenvertaisen osallistumisen. Helsinki on maailman toimivimmin kaupunki sitten, kun sen viestintä on helpposti saatavilla, ja kaikki sen palvelut, tilat ja liikkumisympäristöt ovat esteettömiä ja käytettävissä kaupunkilaisilla, joilla on erilaisia liikkumisen tai toimimisen esteitä. Vammaisneuvosto seuraa, että kaupungin vammaispalvelut toimivat ja mahdollistavat, että eri tavoin vammaiset kaupunkilaiset voivat yhdenvertaisesti nauttia Helsingin tarjoamista mahdollisuuksista. Vammaisneuvosto ei ole kaupungin päätöksentekuelin, mutta antaa kaupungille lausuntoja, kokemusasiatuntemusta ja ohjeistusta siitä, miten eri tavoin vammaiset kaupunkilaiset huomioidaan päätöksenteossa. Vammaisneuvosto toimii kokoustamalla Helsingin kaupungintalolla 6–10 kertaa vuodessa ja järjestää erilaisia tapahtumia. Vammaisneuvosto kuulee säännöllisesti kaupungin virkamiehiä ja johtoa ja vaihtaa kokouksissaan ajan-kohtaista tietoa vammaisia kaupunkilaisia koskevista asioista. Vammaisneuvosto koostuu eri vammaisjärjestöjen edustajista, kaupungin virkamiehistä ja työntekijöistä sekä puolueiden edustajista.

Miten kaupunkilainen voi olla yhteydessä vammaisneuvostoon ja millaisissa asioissa?

Parhaiten tietoa vammaisten palveluista ja oikeuksista Helsingissä saa vammaisneuvoston sihteeriltä, Helsingin vammaisasiamies **Tiina Lappalaiselta** (tiina.lappalainen@hel.fi). Vammaisneuvoston verkkosivuilta löytyy yhteystiedot, kokousmuistiot ja annetut lausunnot. Kaikessa vammaisneuvostoon liittyvässä asioissa voi olla yhteydessä neuvoston puheenjohtajaan eli allekirjoittaneeseen (justus.mollberg@gmail.com). Yhteydessä saa olla aina, jos haluaa keskustella vammaisten asioista Helsingissä tai jos esimerkiksi toivoo vammaisneuvoston ottavan kantaa johonkin tiettyyn kysymykseen.

Justus Mollberg
(vas.)
Vammaisneuvoston
puheenjohtaja

→ hel.fi/yhdenvertainen-helsinki

Helsingin kaupunginkirjastossa jokainen voi sivistyä, kehittää kansalaisvalmiuksiaan sekä oppia uutta koko elämänsä ajan. Palvelu on monipuolista, ja vaihtelee kirjastoittain. Kirjojen lisäksi voi saada lainaan vaikka soittimia. Harrastuspiirit, koulutukset ja tapahtumat ovat suosittuja. Palvelua saa 450 työntekijältä 37 toimipisteessä, kahdessa kirjastoautossa, neljässä potilaskirjastossa ja viidessä palvelupisteessä.

→ hel.fi → kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala → kirjastot

Stadilla duunissa

Mikä on parasta työssäsi, Kallion kirjaston kirjastonhoitaja **Sini Turunen**?

Kirjastosta löytyy säpinää tai mielenrauhaa – ihan oman tarpeen mukaan, sanoo kirjastonhoitaja Sini Turunen.

✍️ Katja Alaja
📷 Kimmo Brandt

Olen tehnyt kirjastonhoitajan töitä 15 vuoden ajan. Ala alkoi kiehtoa ollessani työharjoittelussa, kun tajusin, että kirjastossa voin työskennellä vähän tutkijan tapaan, lukea ja kirjoittaa. Kulttuurintutkimuksesta hakeuduin täydennyskoulutukseen. Työni on muuttunut paljon kymmenessä vuodessa. Kansalaistaidoista, kuten sähköpostin ja muiden tietoteknisten asioiden neuvonnasta, on tullut tärkeä osa arkeamme. Muutoksia tuli myös silloin, kun siirryin suurempaan kirjastoon. Täällä Kalliossa on aika hektistä, sillä varauksia ja palautuksia on runsaasti ja järjestämme paljon tapahtumia.

Työhöni kuuluu paljon vaihtelua ja viikonloppu- ja vuorotöitä. Olemme usein auki iltakahdeksaan. Joka päivä käsittelen ja siirrän kirjoja ja tavaroita paikasta toiseen, ja palvelen ja neuvon asiakkaita. Ennen kaikkea haluan luki- ilostuttaa ihmisiä, eli tehdä lukemisesta helpposti lähestyttävää. Lukuvalmennuksen ja kirjallisuusterapiapiirien lisäksi organisoin teemaviikkojen postauksia ja välitän kirjapuhetta somessa. Hiljattain jaoin viestin jääkiekkoilija **Kevin Lankisen** kirjapiiristä.

Olen ylpeä siitä, että olen onnistunut antamaan kanavan ihmisten luovuudelle. Sen tapaisista kampanjoista kuin #kirjoitarakkaus-

tarina kuudella sanalla on tullut jo Mikael Agri-
colan päivän perinne.

Joskus ottaa päähän, miten riippuvaisia olemme tekniikasta. Kun koneet, tietojärjestelmät tai verkkoyhteydet pettävät, pystymme harvoin itse tekemään jotakin niiden eteen. Korjausta odotellessa keskitymme sitten vain ihmisiin. Mikä on tavallaan hyvä asia!

Työkaverini ovat todella luovia ja monitaitoisia, sillä meidän arkemme on jatkuvaa ongelmanratkaisua ja isojenkin projektien luomis- ta vähillä resursseilla. Olemme vähän boheemi yhteisö, joka kuuntelee lähiseudun asukkaiden toiveita. Tähän kirjastoon on hankittu penkkejä, joissa voi lepuuttaa jalkojaan.

Tässä työssä ei pärjää ilman uteliaisuutta ja avaraa mieltä. On opeteltava jatkuvasti uutta, ja myös välitettävä oppimaansa muille.

Parhaisiin hetkiin työssäni kuuluvat kohtaamiset, joissa jaetaan jotain yhdessä. Esimerkiksi vetämässäni kirjallisuusterapiapiirissä luetaan, kirjoitetaan ja keskustellaan. Tunnelma on intensiivinen ja läsnäoleva, ja syntyy oivalluksia elämästä. Ja jo se tekeminen on itsessään arvokasta.

Terveiseni helsinkiläisille: Ota rohkeasti kontaktia meihin kirjastolaisiin, vaikka näytämme tekevän juuri muuta hommaa. Sinua varten olemme aina ensin.

3 X KOE KIRJASTO

1. Kysy henkilökunnalta, mitä tarinoita kirjastoon liittyy.

2. Kokeile, millä kirjasto tuntuu. Sulje silmät, kuuntele, katso, tunnustele ja nuuski vaikka kirjoja.

3. Voit tulla kirjastoon ihan vain hakemaan mielenrauhaa.

Kirjat kelluvat

HELSINGIN KAUPUNGIN-KIRJASTOISSA kirjat ja muut aineistot ovat olleet yhtä suurta kokoelmaa toukokuusta lähtien. Tekoälyä hyödyntävä kellutus- ja logistiikkajärjestelmä ohjaa kirjoja eri kirjastoihin asiakkaiden lukumieltymysten mukaan. Järjestelmä oppii ne 1,5–2 vuoden kuluessa.

”Meille on ilmestynyt erilaisia lastenkirjoja kuin aiemmin, ja joitakin tiettyjä lastenkirjoja on määrällisesti vähemmän”, erikoiskirjastovirkailija **Riikka Penttilä** Jätkäsaaren kirjastosta on huomannut.

Kirjojen kelluttaminen näkyy asiakkaille muutenkin. Kun asiakas tulee noutamaan varaamaansa kirjaa, hän löytää sen hyllynumeron perusteella noutohyllystä. Jos numero ei ole jäänyt mieleen varausilmoitukselta, sen voi tarkistaa lainaus- ja palautusautomaatista tai kysyä apua kirjaston henkilökunnalta.

Uusi järjestelmä lupaa vapauttaa kirjastojen henkilökunnan aikaa asiakastyöhön. Onko näin käynyt?

”Kyllä, esimerkiksi varatun aineiston käsittely sujuu nykyisin paljon nopeammin. On mahtavaa innostaa ihmisiä lukemaan. Kirjavinkkaus koululaisille on työni paras puoli!”, Penttilä kokee.

Lukijan sanoin

Pojilla pipo, polvihousut, henkse-
lit ja tärkeimpänä tupsu pipossa.
Olen itse samojen aikojen nuori.
Nuo asusteet olivat 1950-luvulla

in, kuten nyt sanottaisiin. Viimeis-
tä kalastusteknologiaa edustaa
toisella onkijalla bambuvapa.
A.L.

LUKIJAKILPAILU

VANHAT KUVAT:
HELSINGIN
KAUPUNGIN-
MUSEO.

Missä päin pääkaupunkia sijaitsee
tämä liikerakennus ?

Kyseessä on 1930-luvun lopulla suunniteltu liiketalo keskikaupungilla.
Uutta suunnittelussa oli esimerkiksi kuvassa näkyvä myymäläpiha.
Kadunvarren julkisivu on vuolukiveä. Kuvan on ottanut **Kari Hakli**.

Vastaukset pyydetään lähettämään 25.10.2019 mennessä sähköpostilla
(lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi) tai postitse (Helsinki-lehti, Lukijakilpailu,
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne,
jos haluatte osallistua kirjapalkinnon arvontaan.

lukijakilpailu.
helsinkilehti@
hel.fi

Helsinki-lehti,
Lukijakilpailu,
PL 1, 00099
Helsingin kau-
punki

Vastaus viime kysymykseen

Kesäistä ja merellistä Helsingiä 1950-luvulla.
Edellinen kysymyskuva esitti poikia ongella me-
ren rannalla. Valokuvaaja oli ikuistanut nämä
helsinkiläispojat Lapinlahden sairaalan ja sen
vehreän puiston rannassa. Taustalla kuvassa
näkyi Hietaniemen uuden kappelin torni.

*Lukijakilpailun on tuottanut kaupunginarkiston
erikoistutkija Martti Helminen.*

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voitta-
jaksi **Pirjo Kannisto** – onnittelumme! Kirjapalkin-
to on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallis-
tuneille!

GALLUP

Hei, helsinkiläinen!

1. Mikä on parasta
omassa kaupunginosassasi?

2. Jos muuttaisit
toiseen kaupunginosaan,
mihin haluaisit muuttaa ja miksi?

Kulosaarta.

Satu Saksa
Pasila

1. Luonto on lähellä – joo,
siinä se on.
2. Katajanokalle takaisin. Siel-
lä on tullut asuttua kaksikym-
mentä vuotta. Siinä ne.

Emma Felin
Punavuori

1. Punavuoren pienet kuppi-
lat ja putiikit, erityisesti monet
second hand -liikkeet, tekevät
siitä omanlaisensa ja tunnel-
mallisen kaupunginosan.
2. Asuin ennen Kampissa, ja
tykkäsin siitäkin kovasti. Ta-
ka-Kampissa on meren tun-
tumaa, kävellen pääsee joka
paikkaan ja siskonikin asuvat
siellä. Sijainti ratkaisee. Ei tar-
vitse käyttää julkisia, kaupun-
kipyörä riittää.

Emil Saulivaara
Etu-Töölö

1. Tykkään Töölöstä. Se on ai-
ka rauhallinen kaupunginosa.
Siellä on kuitenkin paljon
kauppoja ja muutakin toimin-
taa. Toiminnassa on yhteisöl-
lisyttä.
2. Tykkään Kulosaaresta sa-
moista syistä kuin Etu-Töölös-
tä. Kulosaaresta on vähän
hienompaa kaupunkisuunnit-
telua. Tykkään sen taloista ja
arkkitehtuurista. Siellä on sa-
malla tavalla yhteisöllisyttä.

Taideyliopiston Sörnäisten kampuksen valmistuminen tuo teatterin, tanssin ja kuvataiteen opiskelijat samaan kortteliin vuonna 2021. Kuvataiteen opiskelija Santtu Laine maalasi teoksen vanhan siilon seinään Sörnäisten rantatien varrella. Teos on tehty valutamalla 100 litraa maalia alas siilon huipulta.

ALEKSI KALLIOJA

Kolmen kansainvälisen yliopiston koti

Syksyn selvä merkki on puistoissa kuhisevien yliopisto-opiskelijoiden haalariporukat. Opiskelijaelämä on levittäytynyt ympäri Helsinkiä ja on varsin kansainvälistä.

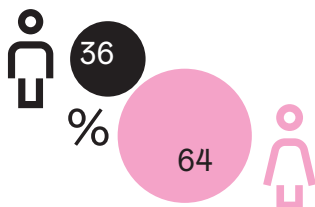
✍ Casper Almquist 📷 Marja Väänänen

Helsingin yliopisto

perustettu **1640**

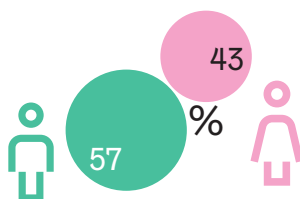
31 100 opiskelijaa

Svenska handelshögskolan

perustettu **1909**

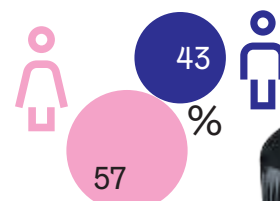
1 965 opiskelijaa, (2 500 kun Vaasan yksikkö lasketaan mukaan)

Taideyliopisto

perustettu **2013**

1 935 opiskelijaa

OPISKELIJOIDEN KESKI-IKÄ

alempaa korkeakoulututkintoa suorittavat
ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat
jatko-opiskelijat

28	23	26
31	26	30
38	35	45

4 kampusta: Keskusta, Kumpula, Meilahti ja Viikki

11 tiedekuntaa

Toukola-Vanhakaupunki alueella asuu eniten Helsingin yliopiston opiskelijoita

2,60 € opiskelijalounas yliopiston ruokalassa

ulkomaalaisten osuus **6 %**

opettajista ja tutkijoista ulkomaalaisten osuus **25 %**

kansainvälinen oppiaine **biokemia**: **28 %** opiskelijoista on ulkomaalaisia

Helsingin yliopistolla on englanniksi **36** maisteriohjelmää ja **1** kandiohjelmää, lisäksi yliopistolla on **4** tutkijakoulua ja **32** tohtoriohjelmää.

2 toimintayksikköä:

Helsingin Etu-Töölössä ja Vaasassa

4 laitosta, kaikki laitokset toimivat molemmissa kaupungeissa

Hankenin opiskelijoista asuu eniten Helsingin keskustassa

1,58–3,50 € opiskelijalounas yliopiston ruokalassa

ulkomaalaisten osuus **8 %**

opettajista ja tutkijoista ulkomaalaisten osuus Helsingissä **32 %**

kansainvälinen oppiaine **logistiikka** ja yhteiskuntavastuu: **29 %** opiskelijoista on ulkomaalaisia

Kandiohjelmassa on pakollinen opiskelijavaihto.

2 kampusta: Sörnäinen ja Töölö, lisäksi toimipisteet Kuopiossa ja Seinäjoella

3 taiteenaloa: musiikki, kuvataide sekä teatteri ja tanssi

Kallion, Hakaniemen ja Merihaan alueilla asuu eniten Taideyliopiston opiskelijoita

2,60 € opiskelijalounas yliopiston ruokalassa

ulkomaalaisten osuus **16 %**

opettajista ja tutkijoista ulkomaalaisten osuus **10 %**

kansainvälinen oppiaine **MA Programme in Live Art and Performance Studies**: **70 %** opiskelijoista on ulkomaalaisia

KUVAUSREKVISIITTAA LAINASIVAT

MM. HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPIILASKUNTA JA HANKENIN YLIOPIILASKUNTA.

40 Ota yhteyttä!

Täältä saat tietoa kaupungin palveluista

Kaupungin yleisneuvonta
p. 09 310 1691 (vaihte), hel.fi
Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi

Helsinki-info kaupungin neuvonta
Tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuuttoasioista, p. 09 310 11 111, ma-to 9-16 ja pe 10-15.
Chat: hel.fi/neuvontachat

Kasvokkainen neuvonta:
keskustakinjasto Oodi, Töölönlahdenkatu 4, ma-to 9-18, pe 10-18 sekä International House Helsinki (IHH), Lintulahdenkuja 2, ma-to 9-16 ja pe 10-16.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Terveysasemat
Asemakohtaiset numerot osoitteesta: hel.fi/terveysasemat

Päivystys
Kun oma terveysasema on kiinni, soita ensin päivystysapuun, p. 116 117.

Terveysneuvonta
Tietoa Helsingin terveystoimista ja terveysneuvontaa 24/7, p. 09 310 10023.

Neuvolat
Arkisin 8-14, p. 09 310 55530, chat: hel.fi/perheentuki

Hammashoito
Suunterveydenhuollon keskitetty ajanvaraus p. 09 310 51400 ma-to 7-18, pe 7-15.
Kiireellinen hammashoito arkisin 7-14 p. 09 310 51400, arkisin 14-21 ja la-su 8-21, p. 09 471 71110.
chat: hel.fi/hammashoito

Seniöri-info
Arkisin 9-15, p. 09 310 44556, seniöri.info@hel.fi, chat: hel.fi/seniörit

Sosiaaliapalvelut
Sosiaaliuuvonnän puhelin: 09 310 44400 ma-pe 12-15. chat: hel.fi/sosiaaliuuvonta.
Sosiaaliuuvystys iltaisin ja viikonloppuisin p. 020 696 006.

Kriisipäivystys
Äkillisissä kriisitilanteissa 24/7, p. 09 310 44222.

MATKAILU JA JOUKKOLIIKENNE

Matkailuneuvonta
p. 09 310 13300, ma-pe 9-15.30, päärautatieaseman toimipiste: ma-pe 9.30-17.30, la-su 10-16.

HSL joukkoliikenne, asiakaspalvelu
p. 09 476 64000, ma-pe 7-19, la-su 9-17.

ASUMINEN JA KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Neuvontaa vuokra-asunnon hakuun
Stadin asunnot (Hekan vuokra-asunnot) Sörnäistenkatu 1, ma-ke 9-16, to 9-13 ja pe 9-15, p. 09 310 13030, ma-ke 9-15, to 9-13, 9-15. chat: stadinasunnot.fi

Kadut, viheralueet ja pysäköinninvalvonta
p. 09 310 22 111, ma 8.15-17, ti-to 8.15-16 ja pe 10-15.

Timo Mäkelän sarjakuva Neiti Brander kertoo helsinkiläisestä valokuvaajasta Signe Branderista (1869–1942). Osa 18